
JAARSTUKKEN AQUON

2021

INHOUD

JAARVERSLAG 2021

Voorwoord van directie en bestuur	5
1. Kerngegevens van de GR AQUON	7
2. Profielschets en verkorte weergave van de financiële resultaten	8
3. Duurzaamheid	11
4. Algemene toelichting op de jaarstukken	13
5. Programmaverantwoording	14
5.1 Programma laboratorium	14
5.2 Programma eigenaarsdeel	16
6. Paragrafen	17
6.1 Ontwikkelingen sinds het vorige begrotingsjaar	17
Centralisatie	17
Personeel	17
Ziekteverzuim	18
Inhuur personeel	18
Productie	18
Servicebureau	19
Vraagontwikkeling en advies	20
Monsternamen & logistiek	20
Chemisch onderzoek	20
Hydrobiologisch onderzoek	20
6.2 Uitgangspunten en normen	21
6.3 Kostentoerekening	21
6.4 Uittreedregeling	22
6.5 Weerstandsvermogen	23
Risico's	23
Frauderisico	24
6.6 Financiering	24
Huidig financieringsarrangement	25
Kasgeldlimiet	25
Renterisiconorm	25
6.7 Kapitaalgoederen en bedrijfsmiddelen	26
6.8 Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen	26
6.9 Emu-saldo	27
6.10 Incidentele baten en lasten	27
6.11 Waterschapsbelastingen	27
6.12 Verbonden partijen	27
6.13 Privacy/algemene verordening gegevensbescherming	27
6.14 Archiefzorg en informatiebeheer 2021	28

JAARVERSLAG 2021	
Balans per 31 december 2021	30
Exploitatierekening over het jaar 2021	31
Waarderingsgrondslagen	32
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	32
Toelichting op de balans per 31 december 2021	35
Toelichting op de exploitatierekening over het begrotingsjaar	43
Programma laboratorium	44
Programma eigenaarsdeel	50
Gebeurtenissen na balansdatum	52
Overige gegevens	53
Besluit tot resultaatbestemming 2021 en vaststelling van de jaarrekening	54
 CONTROLEVERKLARING VAN ONAFHANKELIJK ACCOUNTANT	 56

JAARVERSLAG 2021

VOORWOORD VAN DIRECTIE EN BESTUUR

Voor u liggen de jaarstukken 2021 van AQUON, die het jaarverslag en de jaarrekening bevatten. Met gepaste trots kunnen wij u melden dat 2021 wederom een succesvol jaar is geweest dat ook veel heeft gevraagd van onze medewerkers.

AQUON is op koers met de uitvoering van de in 2020 uitgezette strategie. De markt voor laboratoriumdiensten ontwikkelt zich gunstig mede dankzij actuele thema's als duurzaamheid en milieubescherming. AQUON ondersteunt de deelnemende waterschappen door inzicht te geven in water- en waterbodembodem kwaliteit. Door bemonstering van rioolwater ondersteunt AQUON ook de uitvoering van het convenant tussen de Unie van Waterschappen en het ministerie van VWS om de verspreiding van Covid te monitoren. De strategie van ketenpartnerschap, innovatie en netwerkfunctie legt de deelnemende waterschappen, AQUON zelf en haar medewerkers geen windeieren. Het gaat goed!

KERNCIJFERS AQUON 2021	KERNCIJFER	TOELICHTING
Meetvraag waterschappen	17,7 mVP	(16,2 mVP excl. COVID)
Meetvraag overschrijding t.o.v. begroting	25%	(14% excl. COVID)
Aandeel uitbestedingen in de kosten	21%	
Bijdrage deelnemende waterschappen	29,9 m€	(27,3 m€ excl. COVID)
Puntprijs	1,69	
Puntprijs onderschrijding t.o.v. begroting	5%	
Gerealiseerd kostenvoordeel voor waterschappen	1,7 m€	
Balanstotaal	14,4 m€	
Toename balanstotaal	9,40%	
Omloopsnelheid kapitaal	2 maal/jaar	

Voor het zevende opeenvolgende jaar is de werkomvang van AQUON significant gegroeid: met 15 procent, waarvan 5 procent autonome groei en 10 procent aan Covid-bemonsteringen. De kosten van AQUON zijn niet in verhouding met de vraag meegegroeid: de puntprijs (kosten per verkooppunt) zijn historisch laag en 5 procent lager dan begroot. Het voordeel voor de waterschappen is 1,7 miljoen euro.

In voorbereiding op de verhuizing naar Houten en vanwege de activiteitengroei is AQUON op koers met de modernisering, automatisering en innovatie van haar machinepark en dienstverlening. Dit komt tot uiting in de beheerste en beperkte groei van het ondernemingsvermogen (balanstotaal). De hoge omloopsnelheid (omzet/ totaalvermogen) van het kapitaal (2 maal per jaar) zal met de investering in de nieuwbouw vanaf 2025 op een voor de branche normaler niveau terugkeren.

De uitvoering van het complexe nieuwbouwproject in combinatie met een veel hogere meetvraag dan voorzien resulteert in een hoge werkdruk en operationele stress. Dankzij de veerkracht en inzet van de medewerkers, ondernemend management, alsmede een breed geloof en vertrouwen in de strategie en toekomst van het bedrijf is het toch gelukt de gestelde doelen te behalen en in de vraag te voorzien.

De overmatig hoge benuttingsgraad van de huidige behuizing in Leiden en Tiel zal nog duren tot eind 2024: dan verhuist AQUON volgens planning naar het nieuwe pand in Houten. In 2021 was tussentijdse besluitvorming nodig om de dimensionering aan te passen aan de structureel hogere meetvraagverwachting. Door het actief managen van de ontwerpactiviteiten kon de vertraging tot een minimum beperkt blijven.

AQUON vierde in 2021 haar 10-jarig bestaan. Na een aantal moeizame beginjaren gaat het AQUON de laatste 7 jaar goed en geven de deelnemende waterschappen ons jaarlijks meer werk in opdracht dan het voorgaande jaar en dan was voorspeld. Waterschappen verwachten voor de komende vijf jaar een stabiel blijvend werkaanbod ondanks de tot heden gerealiseerde groei. De dienstverlening van AQUON en de kostenbeheersing zijn gebaat bij voortdurende aandacht van de waterschappen om de accuraatheid van de prognoses van de meetvraag te verbeteren. AQUON blijft innoveren en kansen voor kostenbesparingen aangrijpen om ook in de toekomst meerwaarde voor de waterschappen te blijven leveren.

Directie en bestuur complimenteren alle medewerkers en leidinggevenden voor hun inzet, eensgezindheid, professionaliteit en brede bereidheid tot samenwerking. Dankzij jullie is AQUON succesvol; een waardevolle organisatie van, voor en met de waterschappen!

De voorzitter

De Secretaris-Directeur,

Piet-Hein Daverveldt

Jeen Bouma

1. KERNGEGEVENS VAN DE GR AQUON

Deelnemende water- en hoogheemraadschappen	Waterschap Aa en Maas Waterschap Brabantse Delta Waterschap De Dommel Hoogheemraadschap van Delfland Waterschap Hollandse Delta Waterschap Rivierenland Hoogheemraadschap van Rijnland Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
Provincies	Gelderland Noord-Brabant Noord-Holland Utrecht Zuid-Holland
Bestuurssamenstelling op 31 december 2021	Dhr. P.H.W.M. Daverveldt (Onafhankelijk voorzitter) (*) Dhr. C.G. Jansen op de Haar (Voorzitter) (*) Dhr. W. von Faber (*) Mevr. D. Gerts Dhr. G. den Hartog Dhr. P. C.M. Ketelaars Dhr. V.E.C. Lokin Dhr. P. Ouwendijk Dhr. J. Verdoold Dhr. H.P. Verroen (*) (*) Dagelijks Bestuur
Directie	Dhr. J.K. Bouma

2. PROFIELSCHETS EN VERKORTE WEERGAVE VAN DE FINANCIËLE RESULTATEN

PROFIELSCHETS

AQUON levert inzicht in de waterkwaliteit. Ons onderzoek en advies geeft inzicht in de waterkwaliteit en vormt daarmee de basis voor gezond en duurzaam waterbeheer: de waterschappen kunnen op basis van het door ons geleverde inzicht maatregelen treffen of hun beleid aanpassen. Zo werken we samen aan een duurzame leefomgeving, veilig zwemwater en schoon oppervlaktewater.

AQUON biedt het gehele proces van monsternamen, analyse en onderzoek tot en met het leveren van informatie en advies aan. Als innovatieve fullservice ketenpartner werken wij samen met onze negen waterschappen en hoogheemraadschappen in Midden- en Zuid-Nederland aan schoon en gezond water. Onze waterschappen zijn: Waterschap Aa en Maas, Waterschap Brabantse Delta, Waterschap De Dommel, Hoogheemraadschap Delfland, Waterschap Hollandse Delta, Hoogheemraadschap van Rijnland, Waterschap Rivierenland, Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

ONTWIKKELINGEN IN 2021

In 2021 is de reguliere meetvraag van de deelnemende waterschappen naar de producten en diensten van AQUON wederom gestegen ten opzichte van de voorgaande jaren. Daarnaast is het aantal gerealiseerde verkooppunten groter dan de door de waterschappen afgegeven meetvraag.

De vraag naar standaardanalyses lijkt stabiel en de vraag naar complexere analyses stijgt. AQUON interpreteert dit als een ontwikkeling dat naast aandacht voor wettelijke monitoring steeds meer aandacht ontstaat voor de verbetering van het watermilieu en de biodiversiteit. Deze ontwikkeling geldt zowel voor oppervlaktewateren als voor de zuiveringsstromen.

Ook de vraag naar nieuwe en innovatieve producten en diensten toont een stijgende lijn. Dit betreft in het bijzonder de diensten op het gebied van waterbodemadvisering (ter voorbereiding van baggerwerkzaamheden), sensormonitoring, e-DNA technieken, data gedreven analyses en advisering over integrale waterkwaliteit. Er lijkt weinig tot geen verdringing van klassieke meetmethoden door deze nieuwe meetmethoden. AQUON onderzoekt de mogelijkheden hiertoe wel en is relatief uniek om die vergelijkbaarheid in de praktijk te kunnen bepalen.

In 2020 is AQUON de opdracht van het RIVM gestart met de Covid-bemonsteringen bij de zuiveringen. De waterschappen en het ministerie van VWS waren overeengekomen dat deze activiteiten in 2021 verder werden opgeschaald naar het dagelijkse bemonsteren van alle zuiveringen in Nederland. In het najaar van 2021 besloot het ministerie echter dat opschaling naar vijf in plaats van zeven bemonsteringen per week per zuivering voldoende was. Omdat de voorbereidingen en de kosten voor het opschalen naar zeven keer per week op dat moment al waren gemaakt, is voor 2021 overeen gekomen dat het oorspronkelijk aantal geplande monsters in rekening gebracht kon worden bij de waterschappen, die deze kosten vervolgens in rekening hebben kunnen brengen bij de Unie van Waterschappen.

Het werven, selecteren en opleiden van de monsternemers voor de covid-bemonstering, alsmede het faciliteren van de benodigde auto's en hulpmiddelen (bijvoorbeeld telefoons en tablets) heeft veel inspanning gevergd van de medewerkers van AQUON, in het bijzonder van het team Monsternamen & Logistiek.

In de Programmabegroting 2021, vastgesteld in juli 2020, was geen rekening gehouden met de vraag naar de COVID-bemonsteringen in 2021. Pas na vaststelling van de begroting voor 2021 werd er een samenwerking met onder andere alle waterschappen en waterschapslaboratoria opgestart om in opdracht van RIVM de bemonsteringen uit te voeren ten behoeve van het bepalen van de verspreiding van de virusdeeltjes via afvalwater.

Met de stijgende meetvraag van de waterschappen, de COVID-bemonsteringen en de stijgende vraag van derden is in 2021 een totale meetvraag gerealiseerd van 18 miljoen verkooppunten. Hierdoor is 2021 wederom een bijzonder intensief jaar van ongeplande groei geweest, waarbij we veel van onze medewerkers en de organisatie hebben geleverd. In combinatie met de nog geldende corona-maatregelen en de krappe arbeidsmarkt leidt dit tot een grote werkdruk bij de bestaande formatie. We hebben inmiddels maatregelen genomen zoals het aantrekken van extra planners, assistent managers en ondersteunend- en productiepersoneel om in de toekomst een gezonde werk-privé balans voor onze medewerkers te kunnen creëren.

In 2021 vond een uitgebreide audit door de Raad van Accreditatie plaats. Uit de audit volgde een aantal opmerkingen en afwijkingen, waarvoor corrigerende maatregelen zijn getroffen. In juni ontvingen we bericht dat de accreditatie van AQUON weer is verlengd. Daarmee kunnen wij onze werkzaamheden op geaccrediteerde wijze blijven doen en de waterschappen van de juiste, gevalideerde en geaccrediteerde analyseresultaten voorzien.

De begroting 2021 en deze jaarstukken zijn (net als voorgaande jaren) gebaseerd op twee programmabegrotingen, te weten Laboratorium en Eigenaarsdeel.

In het bijgaande totaaloverzicht wordt over de gehele bedrijfsvoering inzicht gegeven in de behaalde financiële resultaten over het jaar 2021 in vergelijking tot 2020 en in vergelijking met de programmabegroting van 2021. Het overzicht geeft in grote lijnen de financiële ontwikkelingen van AQUON weer door de relatie te leggen met de productieomgeving waarin AQUON zich beweegt. Deze schematische weergave van financiële resultaten wijkt daarmee af van de door de BBVW voorgeschreven formats van de programmabegroting en verantwoording. Het geeft echter geen tegenstrijdige informatie. De voorgeschreven formats programmabegroting en verantwoording zijn opgenomen in het deel jaarrekening 2021.

PROGRAMMA AQUON TOTAAL Inzicht in financiële ontwikkelingen	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Programma begroting 2021
PROGRAMMA LABORATORIUM			
OPBRENGSTEN			
Bijdrage deelnemers excl. COVID	27.231.958	26.642.240	25.291.000
Diensten voor COVID-bemonsteringen	2.683.155	243.960	0
Diensten voor derden	590.972	485.653	300.000
Totaal inkomsten	30.506.085	27.371.853	25.591.000
LASTEN			
Personeelslasten, reguliere bedrijfsvoering	12.639.953	11.670.531	13.150.000
Bedrijfslasten (overige indirecte lasten)	2.991.603	2.802.270	2.935.000
Kapitaalslasten	1.612.637	1.372.643	1.780.000
Totaal vaste (inrichtings-) kosten	17.244.193	15.845.443	17.865.000
Personeelslasten Inhuur productiepersoneel	2.849.235	1.692.589	400.000
Materiële lasten	3.939.942	3.147.814	2.883.000
Uitbestedingen analyses	6.387.684	6.595.100	4.040.000
Totaal variabele productiekosten	13.176.861	11.435.503	7.323.000
Onvoorzien	76.076	0	400.000
Totale operationele kosten	30.497.130	27.280.947	25.588.000
OPERATIONEEL RESULTAAT LABORATORIUM	8.954	90.906	3.000
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-8.954	-90.906	-3.000
Totaal saldo baten en lasten	0	0	0
PROGRAMMA EIGENAARSDEEL			
OPBRENGSTEN			
Bijdrage deelnemers	1.021.464	479.854	1.023.000
Diensten voor derden	0	0	0
Totaal inkomsten	1.021.464	479.854	1.023.000
LASTEN			
Personeelslasten	64.148	61.028	440.000
Bedrijfslasten	0	157.665	0
Kapitaalslasten	0	187.587	0
Onvoorzien	0	73.574	100.000
Totaal lasten eigenaarsdeel	64.148	479.854	540.000
Mutatie Bestemmingsreserve	-957.316	0	-483.000
OPERATIONEEL RESULTAAT EIGENAARSDEEL	0	0	0
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0
BEDRIJFSRESULTAAT	0	0	0

Bedragen in euro's

In het hoofdstuk 'Programmaverantwoording' worden de bereikte bedrijfsdoelen en de financiële resultaten verantwoord.

3. DUURZAAMHEID

AQUON heeft groen natuurlijk in haar DNA. Of eigenlijk groen én blauw. Want goed water is goed leven. AQUON biedt inzicht in de waterkwaliteit, zodat het samen met de waterschappen zorg kan dragen voor een gezond en duurzaam watersysteem. Het is onmogelijk dat AQUON iets anders dan een duurzame organisatie kan zijn!

‘AQUON draagt bij aan een gezond en duurzaam watersysteem. Samen met de waterschappen werken we aan een gezond leefgebied voor flora en fauna, veilig zwembadwater en schoon oppervlaktewater voor mens en dier.’ staat in de missie van AQUON te lezen.

AQUON heeft aandacht voor duurzaamheid, niet alleen als resultaat van haar werk, maar ook bij het uitvoeren van de werkzaamheden. Inmiddels is de transitie naar een duurzame samenleving een van de grootste opgaves van deze tijd geworden. AQUON draagt dan ook bij aan een verantwoorde en duurzame leefomgeving voor de komende generaties mensen, flora en fauna.

AQUON onderscheidt drie thema's binnen duurzaamheid:

1. Energie en emissies:
 - We gebruiken zo min mogelijk energie als mogelijk is. Bijvoorbeeld: logistiek zo efficiënt mogelijk inplannen, zo min mogelijk kilometers maken. Maar ook: energiezuinige apparatuur, goede isolatie, gebruik van spaarlampen.
 - Voor de energie die we toch gebruiken, maken we (zoveel mogelijk) gebruik maken van duurzame energie. Duurzame energie is bijvoorbeeld windenergie of zonne-energie. In ons nieuwe pand gaan we een deel van onze energie zelf opwekken, bijvoorbeeld met zonnepanelen. Tot die tijd kopen we onze energie duurzaam in (groene stroom).
 - Om onze uitstoot te verminderen kijken we ook naar mobiliteit, afvalstromen en passen we ons inkoop- en aanbestedingsbeleid aan.
2. Circulariteit: het hergebruik van grondstoffen en materialen met als doel zo min mogelijk afval te creëren. Hierbij kijken we naar inkoop, afvalstromen en toekomstbestendigheid van het (nieuwe) pand. Ook hier houden wij inkoop en aanbesteding rekening mee.
3. Het welzijn en de gezondheid van de medewerkers: AQUON streeft naar een gezonde werkomgeving voor haar medewerkers. We treffen voorzieningen voor een gezond binnenklimaat: luchtkwaliteit, geluid, warmte, koude. Ook is aandacht voor een ergonomisch verantwoorde inrichting van werkplekken. Bij het werken met gevaarlijke stoffen worden alle benodigde maatregelen voor veilig werken in acht genomen. Er is aandacht voor psychosociale arbeidsomstandigheid en sociale veiligheid is een belangrijk thema binnen AQUON. We proberen ziekteverzuim vroegtijdig te signaleren en voorkomen en hebben gerichte ziektepreventie (zoals een actieve kring bestaande uit Arboartsen, een externe vertrouwenspersoon en waar nodig coaches).

NIEUW PAND IN HOUTEN

De ambitie van AQUON op het gebied van duurzaamheid ligt hoog en ook bij haar waterschappen is duurzaamheid een belangrijk thema. De nieuwbouw (naar verwachting gereed eind 2024) biedt enorme kansen om de duurzaamheid van onze organisatie nog verder te verbeteren.

- AQUON streeft daarom naar een optimalisatie tussen de verschillende duurzaamheidsonderwerpen. Het groene dak en waterkringlopen staat hierin centraal. Wij streven ernaar om het dak te gebruiken voor zowel het opwekken van energie, het bergen van water, het beperken van de interne koellast en het bijdragen aan een grotere biodiversiteit.
- Bij de constructie van het gebouw wordt gewerkt met duurzame en/of herbruikbare materialen. Waar het kan is de constructie van hout, waar nodig zal de constructie uit herbruikbaar beton bestaan. Om het pand herbruikbaar te maken, wordt gewerkt met een generieke structuur en een grote verdiepingshoogte.
- Energieopwekking: ons nieuwe pand krijgt geen gasaansluiting. Er liggen plannen voor een WKO-installatie en er zullen een groot aantal zonnepanelen op het dak komen. Het streven is om een energieneutraal pand neer te zetten.
- In het ontwerp wordt aandacht besteed aan natuurinclusief bouwen. Onze ambitie is om een verscheidenheid aan (bloeiende) gewassen te planten om de biodiversiteit te vergroten en daarnaast te kijken naar de inpassing van nestgelegenheid voor verschillende fauna, zoals bijen en andere insecten, vogels, vleermuizen etc. Hierbij zoeken wij aansluiting bij het document 'Visie groen en biodiversiteit Houten'. Bij het ontwerp van het pand is aandacht voor het opvangen, vasthouden en eventueel hergebruik van hemelwater, zowel op het terrein als op het groene dak van ons nieuwe pand.
- Er komen laadpunten voor auto's en fietsen op het terrein.

4. ALGEMENE TOELICHTING OP DE JAARSTUKKEN

INLEIDING

Het Waterschapsbesluit schrijft in artikel 4.30 voor dat de jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen. In artikel 30 van het Waterschapsbesluit wordt voorgeschreven dat het jaarverslag de paragrafen bevat die ingevolge artikel 4.11 van het Waterschapsbesluit ook in de begroting zijn opgenomen.

Redactioneel is getracht het dubbel weergeven van informatie in de jaarstukken te voorkomen, tenzij wet- en regelgeving in relatie tot het jaarverslag en de jaarrekening anders voorschrijft.

AQUON kent ook in het begrotingsjaar 2021 twee programmabegrotingen. Het programma 'Laboratorium' betreft de reguliere bedrijfsvoering activiteiten van AQUON. Het tweede programma 'Eigenaarsdeel' betreft transformatiekosten om AQUON te laten aanpassen aan nieuwe strategische keuzes van het bestuur. In het hoofdstuk 'Programmaverantwoording' is een toelichting opgenomen over wat is bereikt en wat de uitgaven per programma zijn geweest.

In het hoofdstuk 'Paragrafen' wordt een toelichting gegeven op de vanuit regelgeving verplichte onderwerpen. De volgende 14 paragrafen worden achtereenvolgend behandeld:

- ontwikkelingen sinds het vorig begrotingsjaar
- uitgangspunten en normen
- kostentoerekening
- uittreedregeling
- weerstandsvermogen
- financiering
- kapitaalgoederen en bedrijfsmiddelen
- onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen
- EMU saldo
- incidentele baten en lasten
- waterschapsbelasting
- verbonden partijen
- privacy en algemene verordening gegevensbescherming
- Archiefzorg en Informatiebeheer

5. PROGRAMMAVERANTWOORDING

5.1 PROGRAMMA LABORATORIUM

In dit programma zijn de reguliere laboratoriumactiviteiten opgenomen. Kort samengevat kenmerkte 2021 zich voor AQUON tot de volgende ontwikkelingen:

Voor de laboratoriumwerkzaamheden is verder geïnvesteerd in onder andere nieuwe technologie en apparatuur, en is gestart met het in eigen beheer uitvoeren van PFAS-analyses. AQUON is doorgegaan met het voorbereiden op het zelf uitvoeren van eDNA analyses. Daarnaast speelde Covid-19 opnieuw een grote rol, enerzijds door ziekte en verzuim van medewerkers, anderzijds door het opschalen van covid-bemonsteringen bij de zuiveringen wat ons (veel) meer werk opleverde.

In de paragraaf 'Ontwikkelingen sinds het vorige begrotingsjaar' wordt dit nader toegelicht.

In onderstaande tabel worden de financiële ontwikkelingen voor het Programma Laboratorium weergegeven:

PROGRAMMA LABORATORIUM Inzicht in financiële ontwikkelingen	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Programma begroting 2021
OPBRENGSTEN			
Bijdrage deelnemers	27.231.958	26.642.240	25.291.000
Diensten voor COVID-bemonsteringen	2.683.155	243.960	0
Diensten voor derden	590.972	485.653	300.000
Totaal inkomsten	30.506.085	27.371.853	25.591.000
LASTEN			
Personeelslasten, reguliere bedrijfsvoering	12.639.953	11.670.531	13.150.000
Bedrijfslasten (overige indirecte lasten)	2.991.603	2.802.270	2.935.000
Kapitaalslasten	1.612.637	1.372.643	1.780.000
Totaal vaste (inrichtings-) kosten	17.244.193	15.845.443	17.865.000
Personeelslasten Inhuur productiepersoneel	2.849.235	1.692.589	400.000
Materiële lasten	3.939.942	3.147.814	2.883.000
Uitbestedingen analyses	6.387.684	6.595.100	4.040.000
Totaal variabele productiekosten	13.176.861	11.435.503	7.323.000
Onvoorzien	76.076	0	400.000
Totale operationele kosten	30.497.130	27.280.947	25.588.000
Resultaat voor belasting	8.954	8.136	3.000
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-8.954	-8.136	-3.000
Gerealiseerd resultaat	0	0	0

Bedragen in euro's

In 2021 heeft AQUON in het totaal 18 miljoen verkooppunten geproduceerd. Met verrekening van de inkomsten behaald met externe omzet voor laboratoriumwerkzaamheden 590.972 euro (2020: 485.653 euro) kan voor de productie van 17.742.620 verkooppunten een integrale puntprijs voor de deelnemers worden berekend

van 1,69 euro (2020: 1,73 euro). De omvang van de reguliere productie bedraagt 16.218.052 verkooppunten, daarnaast zijn er nog 1.524.568 verkooppunten geproduceerd voor de COVID-bemonsteringen. Deze COVID bemonsteringen zijn afgerekend op basis van geplande monsters, wat een positief effect heeft van ruim 2 cent op de totale gerealiseerde puntprijs.

De geleverde producten en diensten worden op basis van nacalculatie aan de deelnemende waterschappen in rekening gebracht volgens de afgesproken berekeningssystematiek.

Voor de COVID-bemonsteringen zijn in overleg met de Unie van waterschappen, de overige waterschapslaboratoria, en het ministerie van VWS afspraken gemaakt over de wijze van afrekenen. Voor alle bemonsteringen voor het jaar 2021 geldt een vaste prijs van 95 euro per monster, vermenigvuldigd met het in de overeenkomst aantal geplande bemonsteringen. Deze afrekening wordt als een voorschot verwerkt op de totale afrekening per waterschap.

Op basis van de verrekening-afspraken kan het volgende overzicht worden gegeven over de financiële bijdrage per deelnemend hoogheemraadschap en waterschap.

Bijdrageregeling Programma 1 Afrekening met separate afrekening COVID								COVID	
2021	Totale kosten in dit programma: 27.232							2.683	
	Vaste kosten		Variabele kosten			kosten excl. COVID	verschil begroting	Afrekening COVID	Totale kosten
	Procent	Bedrag	Productie	Procent	Bedrag				
Aa en Maas	10,1%	2.057	1.986.993	12,3%	834	2.891	310	140	3.031
Brabantse Delta	11,1%	2.269	1.533.784	9,5%	644	2.913	87	339	3.252
De Dommel	8,7%	1.785	1.345.369	8,3%	565	2.350	153	160	2.509
Delfland	8,0%	1.630	1.301.466	8,0%	546	2.177	182	40	2.217
Hollandse Delta	15,7%	3.200	2.659.575	16,4%	1.116	4.316	326	459	4.775
Rijnland	16,5%	3.363	2.504.511	15,4%	1.051	4.414	84	379	4.793
Rivierenland	17,6%	3.597	2.638.354	16,3%	1.108	4.705	381	668	5.373
Schieland en de Kr'waard	5,0%	1.028	985.975	6,1%	414	1.442	150	180	1.621
De Stichtse Rijnlanden	7,3%	1.495	1.262.025	7,8%	530	2.025	100	319	2.344
Totaal	100,0%	20.424	16.218.052	100,0%	6.808	27.232	1.772	2.683	29.915

Bedragen x € 1.000

Laboratorium Deelnemer	Voorschotten conform begroting	Extra voorschot 2021	Afrekening excl. COVID	Kosten excl. COVID	Extra voorschot	Totale kosten
Aa en Maas	2.564		327	2.891	140	3.031
Brabantse Delta	2.808		105	2.913	339	3.252
De Dommel	2.182	80	88	2.350	160	2.509
Delfland	1.981	323	-128	2.177	40	2.217
Hollandse Delta	3.964	738	-386	4.316	459	4.775
Rijnland	4.303		111	4.414	379	4.793
Rivierenland	4.208	112	385	4.705	668	5.373
Schieland en de Kr'waard	1.283		159	1.442	180	1.621
De Stichtse Rijnlanden	1.912		113	2.025	319	2.344
Totaal	25.205	1.254	773	27.232	2.683	29.915

Bedragen x € 1.000

5.2 PROGRAMMA EIGENAARSDEEL

In dit programmaonderdeel worden de activiteiten gebundeld die te maken hebben met de centralisatie van AQUON. Op deze wijze kunnen ontwikkelingen gerelateerd aan de ombouw en herinrichting van AQUON worden gevolgd. In 2020 heeft het algemeen bestuur van AQUON besloten om de activiteiten van AQUON te centraliseren op een nieuwe locatie, waarna in maart 2021 is besloten dat de realisatie van de nieuwbouw in Houten zal plaatsvinden. De nieuwe locatie zal eind 2024 gereed zijn. In 2021 is een strategisch personeelsplan 2022-2025 in concept opgesteld. Dit plan geeft inzicht in de benodigde personele capaciteit tijdens de transitie van de huidige twee locaties naar een centrale locatie. De definitieve uitwerking van het plan en de consequenties voor de voorziene frictiekosten zullen in het eerste half jaar 2022 nader in beeld gebracht worden.

In onderstaande tabel worden de financiële ontwikkelingen voor het Programma Eigenaarsdeel weergegeven:

PROGRAMMA EIGENAARSDEEL Inzicht in financiële ontwikkelingen	Realisatie 2021	Realisatie 2020	Programma begroting 2021
OPBRENGSTEN			
Bijdrage deelnemers	1.021.464	479.854	1.023.000
Diensten voor derden	0	113.568	0
Totaal inkomsten	1.021.464	479.854	1.023.000
LASTEN			
Personeelslasten	64.148	61.028	440.000
Bedrijfslasten (overige indirecte lasten)	0	157.665	0
Kapitaalslasten	0	187.587	0
Onvoorzien	0	73.574	100.000
Totaal lasten eigenaarsdeel	64.148	479.854	540.000
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0
Mutatie Bestemmingsreserve	-957.316	0	-483.000
Bedrijfsresultaat	0	0	0

Bedragen in euro's

De kosten in het begrotingsjaar 2021 betreffen de personeelslasten projectleider van de nieuwbouw die sinds juni 2020 bij AQUON in dienst is. De kapitaalslasten in 2020 betreffen de afschrijvingskosten van de in 2016 uitgevoerde verbouwingen van de panden in Leiden en Tiel. Deze verbouwingen zijn ultimo 2020 geheel afgeschreven. In de programmabegroting was voorzien dat een deel van de verwachte frictiekosten zich reeds in 2021 zouden voordoen maar dit heeft zich nog niet voorgedaan.

Bij de vaststelling van de Programmabegroting 2021 is het besluit genomen om een Bestemmingsreserve te vormen voor de te verwachten frictiekosten in verband met de centralisatie. In lijn hiermee zal het resultaat van 2021 geheel worden toegevoegd aan de Bestemmingsreserve.

6. PARAGRAFEN

6.1 ONTWIKKELINGEN SINDS HET VORIGE BEGROTINGSJAAR

AQUON is in 2021 doorgegaan op de ingeslagen weg: streven naar een efficiëntere workflow en gerichte aandacht voor organisatie en medewerkers om verdere ontwikkeling van AQUON te realiseren en nadrukkelijk verbinding tussen alle activiteiten en betrokkenen te realiseren.

AQUON is in beweging en ontwikkelt naar de toekomst. Hiervoor is in 2021 geïnvesteerd in nieuwe technologieën en onderzoekstechnieken als sensormonitoring, eDNA en de digitale transformatie. Bij chemie worden stappen gezet om de robotisering van een aantal processen te realiseren. In een gezamenlijke DEEP-project met de waterschappen wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden die sensoren ons (nog meer) bieden.

In 2021 heeft de COVID pandemie met haar lockdowns nog steeds een stempel gedrukt op de bezetting en manier van werken in de laboratoria. Door de opgedane ervaringen in 2020 is AQUON in staat gebleken om steeds goed in te kunnen spelen op de gewijzigde regels door het op- of afschalen van thuiswerken en op locatie te werken met wisselende diensten.

Centralisatie

In maart 2021 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de locatiekeuze Houten voor de centralisatie en is een grondreserveringsovereenkomst gesloten met de gemeente Houten.

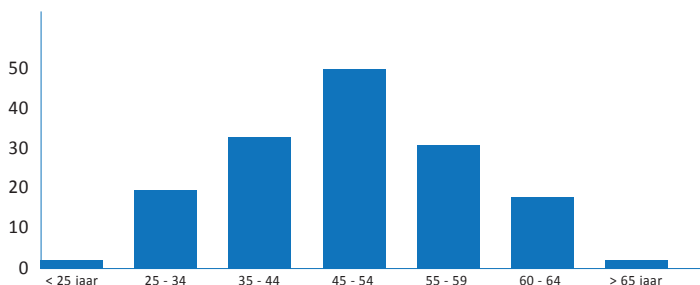
Het investeringskrediet voor de aankoop van de grond is hierbij ook beschikbaar gesteld. Door middel van een Europese aanbesteding zijn vervolgens de ontwerpende partijen geselecteerd.

In de businesscase (2019) is gerekend met een stabiele meetvraag van 13 miljoen punten per jaar. Inmiddels overstijgt de meetvraag (exclusief COVID) een omvang van 16,5 miljoen punten. Op 29 november 2021 heeft het bestuur unaniem besloten de meerjaren meetvraag vanaf 2025 op 17,2 miljoen verkooppunten vast te stellen. Dit vertaalt zich naar maximaal gebruik van het voor bebouwing beschikbare oppervlak op de locatie in Houten ten behoeve van een eenlaags-laboratorium.

Personeel

Op 31 december 2021 had AQUON 167 medewerkers in dienst. Er zijn in 2021 tweeëntwintig medewerkers in dienst getreden en zijn er tien medewerkers vertrokken. Per ultimo 2021 is de bezetting 153,2 fte (2020 140,9 fte).

Bezetting - FTE naar categorie (31-12-2021)

Selectiestatus:
December 2021
Arbeidsovereenkomst (bepaalde tijd en onbepaalde tijd)
Intern

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim bedroeg in 2021 gemiddeld 4,8 procent. Dit is een stijging van 0,4 procent ten opzichte van het jaar 2020. De meldingsfrequentie is met 1,2 meldingen per medewerker gelijk gebleven ten opzichte van 2020. Covid heeft een aanzienlijk deel van het ziekteverzuim veroorzaakt. Uit het medewerker onderzoek 2021 blijkt dat het oplopende ziekteverzuim extra werkdruk geeft.

Verzuim	Ziekmeld frequentie		Ziekteverzuim percentage	
	2021	2020	2021	2020
Totaal	1,2	1,2	4,8%	4,4%

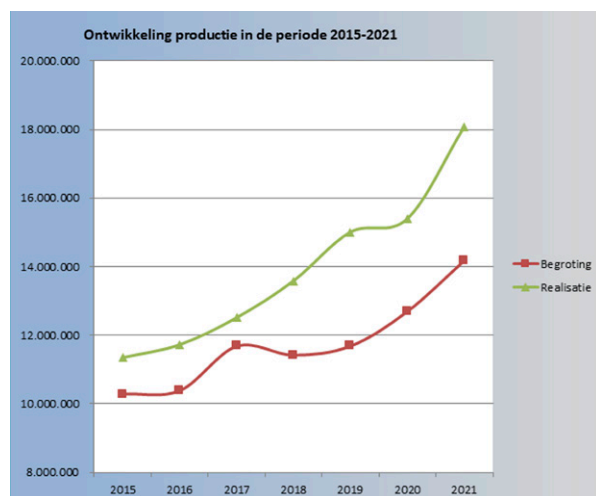
Inhuur personeel

Naast de inzet van eigen medewerkers heeft AQUON gebruik gemaakt van uitzendkrachten en inhuur door middel van detachering. Gedurende het jaar 2021 werden uitzendkrachten ingezet bij alle teams. Er worden medewerkers ingehuurd ten behoeve van verschillende laboratorium werkprocessen en projecten. Daarnaast zijn er met name medewerkers ingehuurd voor het uitvoeren van de COVID-bemonsteringen. Met de inzet van deze flexibele arbeidskrachten, samen met extra inspanningen van de eigen medewerkers, wordt gezorgd voor continuïteit van het primaire proces.

Daarnaast zijn medewerkers tijdelijk ingehuurd worden vanwege hun specifieke expertise. De organisatieontwikkeling van AQUON vraagt kennis en kunde die niet altijd aanwezig is bij de huidige formatie. In het jaar 2021 is in verband met de voorgenomen organisatieveranderingen gebruik gemaakt van expertise op het gebied van projectmanagement, business analyse en business development. Daarnaast levert de aanhoudende stijging in meetvraag ook een stijgende werkdruk bij bijvoorbeeld team bedrijfsvoering. Hiervoor zijn in 2021 onder andere op financiën, HR en facilitair vlak medewerkers ingehuurd. De kosten in het jaar 2021 bedroegen hiervoor 1.016.969 euro (2020: 967.768 euro).

Productie

De negen aangesloten waterschappen en hoogheemraadschappen hebben in 2021 opnieuw een verhoogd productievolume van AQUON gevraagd. De reguliere productie voor de deelnemers betrof (exclusief COVID-bemonsteringen) 16,2 miljoen verkooppunten. In de jaren 2020, 2019 en 2018 was dit respectievelijk 15,4 15,0, en 13,6 miljoen verkooppunten. Daarnaast zijn er nog 1,5 miljoen verkooppunten geproduceerd ten behoeve van COVID-bemonsteringen.

In vergelijking met het aantal verkooppunten opgenomen in de programmabegroting 2021 is, exclusief de COVID-bemonsteringen, een 14 procent hogere productie gerealiseerd dan was voorzien. Ook 2021 wordt gekenmerkt door een toenemende vraag naar 'nieuwe stoffen'. Deze onderzoeken worden in nauwe samenwerking met gerenommeerde partijen uitgevoerd. Een stijging van specialistisch onderzoek heeft financiële gevolgen voor AQUON. In 2021 is AQUON gestart met het uitvoeren van de PFAS-analyse in eigen beheer. De kosten voor uitbesteed werk zijn in het jaar 2021 licht gedaald en bedroegen 6.397.684 euro (2020: 6.595.100 euro).

AQUON heeft naast de productie voor haar opdrachtgevers van de waterschappen ook beperkt productie geleverd aan derden. Het betreft productie waarmee een directe relatie ligt met het voorzieningsgebied en/of de activiteiten van de deelnemende hoogheemraadschappen en waterschappen. De wet Markt en Overheid wordt hierbij in ogenschouw genomen. Het betrof 249.233 verkooppunten. Van de totale AQUON productie is 1,4 procent aan derden geleverd.

In onderstaand overzicht wordt het totaal aantal verkooppunten voor de deelnemers weergegeven.

Het productieniveau van de reguliere meetvraag van de afgelopen drie jaren kan op de volgende wijze per deelnemer worden weergegeven:

Waterschap of Hoogheemraadschap	Verkooppunten			% Gemiddeld over 3 jaar
	2021	2020	2019	
Aa en Maas	1.986.993	1.659.617	1.518.416	11,1%
Brabantse Delta	1.533.784	1.456.317	1.569.492	9,8%
De Dommel	1.345.369	1.149.110	1.222.360	8,0%
Delfland	1.301.466	1.256.499	1.019.044	7,7%
Hollandse Delta	2.659.575	2.375.815	2.002.786	15,1%
Rijnland	2.504.511	2.348.512	2.627.903	16,0%
Rivierenland	2.638.354	2.849.439	2.878.224	17,9%
Schieland en de Kr'waard	985.975	914.139	793.786	5,8%
De Stichtse Rijnlanden	1.262.025	1.382.142	1.375.902	8,6%
Totaal	16.218.052	15.391.590	15.007.913	100,0%

Servicebureau

Het Servicebureau is de intermediair tussen de opdrachtgevers bij de waterschappen, de operationele AQUON-organisatie en derden. Het Servicebureau werkt klantgedreven en houdt het overzicht op alle aankomende en lopende opdrachten. De taken bestaan uit relatiemanagement, orderafhandeling, centrale monsterontvangst en uitbesteden.

Waterbodemadvies is nog maar recent een onderdeel van de dienstverlening van AQUON. Eind 2019 is in overleg met en op verzoek van de waterschappen besloten om een deel van de vooronderzoeken en de advisering van waterbodem zelf uit te gaan voeren en daarmee de kwaliteitsborging van deze belangrijke werkzaamheden te verbeteren. AQUON is daarom in 2020 gestart met het uitbreiden van het team met eigen adviseurs. In de loop van 2021 is dit onderdeel vanuit het Servicebureau ondergebracht bij team Monsternamen & Logistiek omdat dit werk veel raakvlakken heeft met de activiteiten van dat team.

Vraagontwikkeling en advies

‘Vraagontwikkeling en advies’ heeft tot doel om structureel invulling te geven aan het intensiveren van het relatienetwerk, het van ‘buiten naar binnen’ halen van technologische ontwikkelingen en innovaties en samen met de waterschappen werken aan een kennis- en innovatieagenda. Dit wordt in samenspraak met de regisseurs van de waterschappen uitgevoerd en intern bij AQUON met het management.

Monstername & Logistiek

AQUON onderscheidt zich ten opzichte van andere laboratoria door zowel monstername met de laboratoriumanalyses geïntegreerd te verzorgen. De medewerkers van Monstername & Logistiek verzorgen de monstername en zijn onze ogen en oren in het veld. Door deze signalerende functie kunnen wij onze waterschappen van extra informatie voorzien. In 2021 heeft het team veel nieuwe (inhuur) medewerkers gekregen ten behoeve van de COVID-bemonsteringen bij de afvalwaterzuiveringen. Deze pool van uitzendkrachten is tevens een kweekvijver om medewerkers te werven die in vaste dienst van AQUON kunnen komen om het verloop van medewerkers op te vangen (door bijvoorbeeld pensionering).

Chemisch onderzoek

In 2021 zijn er diverse projecten uitgevoerd voor vervanging van oude laboratoriumapparatuur en het opstarten van PFAS-analyses in eigen beheer. Een belangrijk project hierbij is de aanbesteding van de robotisering van het proces van wegen en voorbewerking. Naar verwachting wordt in 2022 deze methode aangeschaft.

Hydrobiologisch onderzoek

Naast het uitvoeren van monstername en analyses op het gebied van hydrobiologie houdt dit team zich ook bezig met het ontwikkelen van het vakgebied en afstemming met andere laboratoria. In 2021 is er verder gewerkt aan innovatieve projecten zoals eDNA, microplastics, watersysteemanalyse in beeld en directe digitale invoer van gegevens. De verwachting is dat vanaf begin 2022 eDNA-analyses standaard kunnen worden toegevoegd aan de producten- en dienstencatalogus van AQUON.

6.2 UITGANGSPUNTEN EN NORMEN

Algemeen

AQUON kent twee programmabegrotingen. De eerste programmabegroting wordt 'Laboratorium AQUON' en het tweede programma 'Eigenaarsdeel GR AQUON' genoemd.

Salarisontwikkeling

In mei 2021 is de tweede cao Werken voor waterschappen definitief geworden. De cao heeft een looptijd van 1 jaar, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021. De belangrijkste afspraken zijn dat met ingang van deze datum de salarissen en schaalbedragen met 50 euro stijgen en het IKB-percentages met 0,5 procentpunt. Per 1 juli 2021 stijgt het IKB-percentages nogmaals met 0,5 procent. Daarnaast is het persoonsgebonden basisbudget verhoogd van 5.000 euro naar minimaal 6.000 euro voor 5 jaar. Vanaf 1 januari 2021 is het mogelijk om naast het kopen van IKB-verlof ook vitaliteitsuren te sparen. Aangezien veel medewerkers te kennen hebben gegeven hierin geïnteresseerd te zijn, is hiervoor in 2021 een reservering opgenomen op basis van een evenredig (1/5) deel van het totaal te benutten bedrag voor deze bestemming.

Prijsindexatie

AQUON werd in het jaar 2021 geconfronteerd met oplopende prijsindexaties van haar leveranciers als gevolg van toenemende inflatie.

6.3 KOSTENTOEREKENING

De vaste kosten worden verrekend op basis van de gemiddelde gerealiseerde productie van de afgelopen drie jaren voorafgaand aan het begrotingsjaar. De variabele kosten worden conform het relatieve aandeel in de werkelijke jaarproductie (aantal verkooppunten) van het betreffende jaar verdeeld.

6.4 UITTREEDREGELING

In de eerste wijziging van de gemeenschappelijke regeling AQUON 2011 wordt in artikel 44 gesproken over de uittreedregeling. In dit artikel zijn de voorwaarden voor uittreden vastgelegd. Aanvullend heeft het algemeen bestuur in december 2017 het uitvoeringsbesluit vastgesteld. In artikel 44.3 is de jaarlijkse actualisatie van de formule voorgeschreven. Bijgaand wordt een schema met financiële verplichtingen per deelnemend waterschap of hoogheemraad gegeven.

Uitwerking Uittreding

In het jaar 2022 uittreden betekent

Refnr	De uitgangspunten conform het bestuurlijke uitvoeringsbesluit op grond van artikel 44 GR AQUON.						
0	De uittredingsvoorwaarden staan vermeld in artikel 44 van de GR AQUON.						
0	Een kalenderjaar opzegtermijn. In deze termijn reguliere betaling van de bijdragen.						
1	Aandeel in productie	Jaarrekening 2021	blz. 19				tabel
2	Bedrag vaste kosten	Jaarrekening 2021	blz. 10			€ 17.244.193	
3	Personeelslasten	Jaarrekening 2021	blz. 31			€ 11.686.363	
4	Rente & leningen	Jaarrekening 2021	blz. 23			pm	
5	Vorraden	Jaarrekening 2021	blz. 24			€ 322.476	
6	Aandeel programma Eigenaren	Begroting 2023	blz. 22			€ 7.205.000	
7	Inregelen/onvoorzien	Vast bedrag				€ 200.000	

Waterschap of Hoogheemraadschap	Aandeel productie	Bijdrage deelnemers (4 maal)	Afkoop van personeel 60%	Afkoop rente en leningen	Vorraden	Programma eigenaren	Inregelen/onvoorzien	Totaal
Referentie nr.	1	1 & 2	1 & 3	4	1 & 5	6	7	
Aa en Maas	11,1%	7.642	777	pm	36 €	728	200	9.383
Brabantse Delta	9,8%	6.747	686	pm	32 €	800	200	8.464
De Dommel	8,0%	5.500	559	pm	26 €	627	200	6.911
Delfland	7,7%	5.293	538	pm	25 €	576	200	6.631
Hollandse Delta	15,1%	10.414	1.059	pm	49 €	1.131	200	12.852
Rijnland	16,0%	11.069	1.125	pm	52 €	1.189	200	13.635
Rivierenland	17,9%	12.379	1.258	pm	58 €	1.268	200	15.163
Schieland en de Kr'waard	5,8%	3.986	405	pm	19 €	360	200	4.970
De Stichtse Rijnlanden	8,6%	5.948	605	pm	28 €	526	200	7.307

Bedragen x €1.000

6.5 WEERSTANDSVERMOGEN

Weerstandvermogen

Het weerstandvermogen geeft de mate weer waarin AQUON haar risico's kan opvangen. Met andere woorden: het weerstandvermogen is het vermogen van AQUON om calamiteiten op te vangen zonder dat het invloed heeft op de voortzetting van de uitvoering van het bestaande beleid. Bij het vaststellen van het weerstandvermogen wordt de weerstandscapaciteit afgezet tegen de risico's die AQUON loopt. De weerstandscapaciteit geeft het geheel van middelen en mogelijkheden weer om niet begrote, onverwachte en substantiële kosten te dekken.

Een weerstandvermogen bestaat normaliter uit opgebouwde reserves (eigen vermogen), bezuinigingsmogelijkheden en onbenutte belastingcapaciteit om alle risico's af te dekken. Als reserves kunnen de vermogenspositie en bestemmingsreserves worden meegeteld. In lijn met de afspraken gemaakt binnen de GR AQUON kent zij geen algemene reserves en reserveert daarmee niet voor majeure risico's.

Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling en de wet worden tekorten van AQUON gedekt door de deelnemende waterschappen. De deelnemers zijn verantwoordelijk voor de continuïteit en de financiering van de onderneming en staan volledig garant voor de rente en aflossing van aangegane leningen en in rekening courant opgenomen gelden. Met de deelnemende waterschappen als eigenaar is de continuïteit van de organisatie geborgd.

Risico's

De structurele operationele risico's zijn te verdelen in twee rubrieken, externe risico's en interne risico's en zijn als volgt samen te vatten:

Gesignaleerde structurele externe risico's zijn:

- wijzigingen in externe regelgeving (milieu, Arbo, CAO, kwaliteitsregelgeving)
- uittreden van een deelnemend waterschap
- afnemende dan wel sterk toenemende productievraag
- rente risico en externe financieringen

AQUON onderkent het belang van informatieveiligheid en de risico's van cybercriminaliteit, hiervoor is ook bestuurlijk veel aandacht. In 2021 zijn de bestaande beheersingsmaatregelen in kaart gebracht, en is een start gemaakt met awareness bij de medewerkers door het uitvoeren van een phishing test. In het strategisch personeelsplan is voorzien in extra capaciteit voor ICT om informatieveiligheid verder te borgen door het optimaliseren van bestaande beveiliging en het volwassenheidsniveau verder te verhogen.

Structurele interne risico's zijn:

- bezettingsverliezen (werkelijke productie lager dan begroot)
- wijzigingen in meetnetten en aantal meetnetten
- kwaliteitsverschil van strategische operationele partners
- uitvalrisico van expertrollen (met name bij directie/management, hydrobiologie en chemie) en instrumenten, personeel, ziekteverzuim
- Personele risico's als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt en als gevolg van de voorgenomen centralisatie
- aansprakelijkheidsclaims

Een groot aantal risico's zijn algemene risico's die samenhangen met de aard van de bedrijfsvoering (organisatorische aspecten). De kans van optreden en de omvang van de kosten of gemiste opbrengsten zijn moeilijk in te schatten. Er zijn mitigerende maatregelen genomen die de risico's verminderen, zoals: flexibele arbeidsschil met externe medewerkers en specifieke externe partners, governance structuur aangepast, nieuwe afreken-systematiek geïntroduceerd, bedrijfsverzekeringen (jaarlijkse evaluatie), garantstellingen door deelnemers, certificeren van werkprocessen en nieuwe state-of-the-art automatiseringssystemen.

Voor eventuele financiële risico's heeft AQUON voor het jaar 2021 een afdoende gebleken post 'onvoorzien' opgenomen. Deze risico-inventarisatie is per programma opgesteld en per programma is er een begrotingspost onvoorzien opgenomen. De vermelde risico's zijn in het jaar 2021 zeer beperkt voorgekomen. De begrotingspost is in het begrotingsjaar 2021 aangesproken in verband met een onverwacht noodzakelijk gebleken tijdelijke uitbreiding van de kantoorruimten in Leiden.

Frauderisico

Naast de algemene risico's kent elke organisatie een frauderisico. Dit is het risico dat opzettelijk op onrechtmatige wijze waarden of informatie aan de organisatie onttrokken wordt door personeel of management. Het frauderisico wordt periodiek door het management geëvalueerd. De frauderisico's zijn bij AQUON afgedekt door een samenstelling van procedures, functiescheidingen en interne controles. In 2021 zijn er geen fraudegevallen geconstateerd en er zijn geen nieuwe risico's geïdentificeerd.

6.6 FINANCIERING

In het jaar 2021 heeft AQUON door actief werkkapitaalmanagement geen nieuwe externe bedrijfsfinanciering aangetrokken en zijn nieuwe investeringen voldaan met inkomsten uit de reguliere dienstverlening.

Huidig financieringsarrangement

AQUON heeft na haar oprichting in 2011 vreemd vermogen via een tweetal bankinstellingen aangetrokken waarmee de vaste activa wordt gefinancierd. AQUON heeft oorspronkelijk een financieringsarrangement ter waarde van 9,7 miljoen euro afgesloten. AQUON betreft geen leningen via haar deelnemende waterschappen. De waarde van de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer bedraagt op balansdatum 6,5 miljoen euro. In de tabel is het verloop van de leningen inzichtelijk gemaakt.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	31-12-2020	Vermeerderingen	Aflossingen	31-12-2021
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen:				
Bank instelling 1	3.174.500	0	-151.167	3.023.333
Bank instelling 2	3.722.000	0	-214.000	3.508.000
Totaal	6.896.500	0	-365.167	6.531.333

Bedragen in euro's

Voor de lening van instelling 1 is na het aflopen van de rentevast periode in december 2021 de rente herzien voor de resterende looptijd van 20 jaar. De rente is hierbij van 3,38 procent naar 0,46 procent gegaan.

Kasgeldlimiet

AQUON valt onder wetgeving Financiering decentrale overheden (wet Fido). De wet Fido heeft als doel het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden. In deze wet wordt geschreven over een kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet geeft de maximale kortlopende schuld (inclusief banksaldo) van AQUON aan. Dit is de grens waarbinnen decentrale overheden hun activiteiten met kortlopende middelen mogen financieren in een jaar. Elk kwartaal wordt het gemiddelde van de kortlopende middelen getoetst aan de kasgeldlimiet.

Met ingang van het derde kwartaal 2021 is de ondergrens van het drempelbedrag zoals vastgelegd in artikel 7 lid 2 van de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden verhoogd van 250.000 euro naar 1 miljoen euro. Deze verhoging van het drempelbedrag is ook voor AQUON van toepassing. In 2021 bleef AQUON onder de gestelde norm per kwartaal.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is opgesteld met als doel de rentegevoeligheid van de portefeuille van leningen met als looptijd een jaar of langer te beperken. Dit komt erop neer dat het renterisico in een bepaald jaar niet meer mag bedragen dan een wettelijk bepaald percentage van het begrotingspercentage. Het renterisico op de vaste schuld in een jaar wordt berekend door de som van het bedrag aan herfinanciering en het bedrag aan renteherziening op de vaste schuld. Voor gemeenschappelijke regelingen is de renterisiconorm bepaald op 20 procent. De renterisiconorm voor AQUON voor 2021 bedraagt hiermee circa 5,8 miljoen euro. De GR AQUON heeft in 2021 deze normering niet geraakt.

Er heeft in 2021 geen uitzetting van gelden plaatsgevonden en er is geen gebruik gemaakt van financiële instrumenten (derivaten, opties en dergelijke). Het risicobeleid is erop gericht toekomstige risico's inzichtelijk te maken, te beheersen, te verminderen of te spreiden. Overtollige dagelden worden dagelijks afgedragen aan Rijksschatkist.

6.7 KAPITAALGOEDEREN EN BEDRIJFSMIDDELEN

De belangrijkste kapitaalgoederen van AQUON worden gevormd door de twee panden en de laboratoriuminrichting.

AQUON heeft in 2021 twee panden in haar bezit. Deze panden staan in Leiden en Tiel.

Het onderhoud en beheer voor de panden is uitbesteed. Hiervoor worden per jaar afspraken ten aanzien van het onderhoud gemaakt en grootschalige aanpassingen worden in nauw overleg uitgevoerd. Deze jaarlijkse beoordeling en contractinrichting is mede gebaseerd op het feit dat de eigenaren het besluit hebben genomen om te gaan centraliseren op een nieuwe locatie. In het jaar 2016 heeft AQUON een beheersplan kapitaalgoederen met een meerjarig onderhoudsplan opgesteld en heeft daarmee inzicht op de risico's op de jaarlijkse overwegingen.

Begin 2019 heeft AQUON door een gespecialiseerd adviesbureau onderzoek laten uitvoeren om financieel inzicht te verkrijgen ten behoeve van haar businesscase 'Centralisatie AQUON'.

Op basis van informatie van het adviesbureau blijkt dat het gebouw, de installaties en de laboratoriuminrichting van de locatie Leiden hun verwachte technische levensduur hebben bereikt (bij sommige onderdelen is de verwachte levensduur zelfs al ruim overschreden).

In afwachting van de besluitvorming omtrent de centralisatie zijn op verzoek van de eigenaren de afgelopen

jaren alleen 'no-regret' investeringen gedaan om de activiteiten van Breda na sluiting in 2016 te kunnen huisvesten. Daarnaast is het onderhoud aan de panden in Leiden en Tiel de afgelopen jaren beperkt gebleven tot het volgens de norm strikt noodzakelijke. Begin 2022 zal een nieuwe taxatie uitgevoerd worden van de panden in Tiel en Leiden.

Voor de laboratoriuminrichting is het onderhoud van de instrumenten ondergebracht bij hier in gespecialiseerde expertisebedrijven. Dit betreffen jaarlijkse onderhoudscontracten.

Door afgesloten leasecontracten liggen de financiële risico's en het onderhoud van het wagenpark niet bij AQUON maar bij leasemaatschappijen.

6.8 ONTTREKKINGEN AAN OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES EN VOORZIENINGEN

Er zijn in 2021 geen onttrekkingen geweest aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen.

6.9 EMU-SALDO

Wet Hof

De Wet Houdbare Overheids Financiën (Wet Hof), die in december 2013 in werking is getreden, en de afspraken over de invulling daarvan in het 'Financieel Akkoord' tussen Rijk en decentrale overheden van januari 2013 leiden er toe dat de waterschappen het EMU-saldo meer dan tot nu toe een plaats moeten geven in de beleidsvoorbereiding, sturing en beheersing.

Wet Hof en Gemeenschappelijke regelingen

Artikel 5 van de Wet Hof bepaalt dat de individuele EMU-referentiewaarde van het waterschap naast het eigen aandeel ook het aandeel in openbare lichamen betreft. Hiermee wordt het EMU-saldo van een openbaar lichaam bedoeld dat is ingesteld bij een gemeenschappelijke regeling (GR). De GR is zoals bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen waaraan het waterschap deelneemt, voor zover dit aandeel aan het waterschap moet worden toegerekend.

EMU saldo 2021

Onderstaand wordt de bepaling van het EMU-saldo 2021 weergegeven.

ONDERDEEL	BEDRAG
1. Exploitatiesaldo (voor toevoeging/onttrekking aan reserves)	0
2. Invloed investeringen (zie staat van vaste activa)	
-/- bruto investeringsuitgaven	-2.429.012
+ investeringbijdragen van derden	0
+ verkoop materiële en immateriële activa	0
+ afschrijvingen en waardeverminderingen	1.393.587
3. Invloed voorzieningen	
+ toevoegingen aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	199.000
-/- onttrekkingen uit voorzieningen t.b.v exploitatie	0
-/- betalingen rechtstreeks uit voorzieningen	0
+ eventuele externe vermeerderingen van voorzieningen	0
4. Invloed reserves (zie staat van reserves en voorzieningen)	
-/- eventuele betalingen rechtstreeks uit reserves	0
+ eventuele externe vermeerderingen van reserves	0
5. Deelnemingen en aandelen	
+ boekverlies	0
-/- boekwinst	0
EMU-saldo	-836.425

6.10 INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Eenmalige kosten zijn verantwoord en toegelicht onder kostencategorie waartoe zij behoren.

6.11 WATERSCHAPSBELASTINGEN

AQUON heft geen waterschapsbelasting en daarmee is deze paragraaf niet van toepassing.

6.12 VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partijen zijn die partijen waarmee AQUON een bestuurlijke relatie heeft én waarin zij financieel een belang heeft. AQUON had in het jaar 2021 geen verbonden partijen.

6.13 PRIVACY/ALGEMENE VERORDENING GEGEVENSBESCHERMING

In augustus 2020 heeft de Functionaris Gegevensbescherming (FG) een nulmeting uitgevoerd op de implementatie van de AVG op dat moment. De aanbevelingen in deze nulmeting vormen op hoofdlijnen het plan van aanpak voor de implementatie van de AVG binnen AQUON.

Resultaten 2021

De FG heeft het afgelopen jaar structureel en periodiek overleg gehad met de privacy officer. In deze gesprekken was de uitvoering van de aanbevelingen uit de nulmeting het belangrijkste onderwerp. Hierdoor hebben we het afgelopen jaar gestructureerd kunnen werken aan het (door-) ontwikkelen en afronden van een aantal concrete producten.

In 2021 zijn de volgende resultaten geboekt:

- Opstellen en vaststellen Privacybeleid AQUON
- Afronden en vaststellen 1.0 versie van register van verwerkingsactiviteiten
- Opstellen en ten dele vaststellen diverse richtlijnen en protocollen
- Revitaliseren incidentenregister en datalekken meldproces
- Selectie awareness-programma

Incidenten en datalekken

In 2021 zijn vijf meldingen gedaan van privacy-incidenten. Het betreft hier allemaal meldingen met geen of een zeer beperkt risico voor de betrokkenen. Er is geen melding gedaan aan de Autoriteit Persoonsgegevens. In één geval is uit zorgvuldigheidsoverwegingen de betrokkene geïnformeerd. Bij alle incidenten zijn controles uitgevoerd om vast te stellen dat de omvang niet groter was dan in eerste instantie geconstateerd en zijn maatregelen genomen om herhaling van de fout te voorkomen.

Het onderwerp datalekken komt terug in de op te starten awareness-campagne om blijvende alertheid te realiseren.

Privacyteam

Om de zorgvuldige omgang met persoonsgegevens te bevorderen is draagvlak en enige kennis binnen de organisatie van groot belang. Tot nu toe blijft het echter nog teveel een onderwerp dat exclusief bij de privacy officer is belegd. In de strategische personeelsplanning is daarom de rol van privacy officer voorgesteld, naast de rol van CISO, om zo een betere borging van privacy en security in de organisatie te bewerkstelligen.

6.14 ARCHIEFZORG EN INFORMATIEBEHEER 2021

Net als alle andere gemeenschappelijke regelingen moet ook AQUON voldoen aan de regels omtrent archief- en informatiebeheer. Dit wordt jaarlijks door de provincie Noord-Brabant getoetst. De provincie heeft in september 2019 bevestigd dat AQUON voldoet aan de eisen die zij stelt. Een volgende toetsing zal in 2022 plaatsvinden aan de hand van een rapportage van AQUON.

JAARREKENING 2021

BALANS PER 31 DECEMBER 2021

Balans per 31 december 2021		31-12-2021	31-12-2020
VASTE ACTIVA			
I IMMATERIËLE VAST ACTIVA			
Overige immateriële vaste activa		946.020	926.670
II MATERIËLE VAST ACTIVA			
Overige investeringen met een economisch nut		7.861.524	6.946.082
III FINANCIËLE VASTE ACTIVA		20.794	6.450
Overige uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van één jaar of langer		20.794	6.450
Totaal vaste activa		8.828.338	7.879.202
VLOTTENDE ACTIVA			
IV VOORRADEN			
Grond- en hulpstoffen voor eigen gebruik		322.476	309.519
V UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR		685.423	5.186.630
Uitzettingen bij openbare lichamen		107.998	1.354.082
Uitzettingen in 's Rijks Schatkist		479.077	2.461.201
Overige uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar		98.348	141.047
VI LIQUIDE MIDDELEN			
Overige bank- en girotegoeden		18.945	16.421
VII OVERLOPENDE ACTIVA			
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		4.511.547	330.650
Totaal vlottende activa		5.538.391	5.843.220
Totaal activa		14.366.729	13.722.422
VASTE PASSIVA			
VIII EIGEN VERMOGEN		957.316	0
Bestemmingsreserves		957.316	0
Gerealiseerd resultaat		0	0
IX VOORZIENINGEN			
Voorzieningen voor arbeidsgerelateerde verplichtingen		199.000	0
X VASTE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD VAN ÉÉN JAAR OF LANGER			
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige instellingen		6.531.333	6.896.500
Totaal vaste passiva		7.687.649	6.896.500
VLOTTENDE PASSIVA			
XI NETTO-VLOTTENDE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR			
Overige kortlopende schulden		2.852.926	2.453.435
XII OVERLOPENDE PASSIVA			
Overige vooruitontvangen bedragen die ten behoeve van volgende begrotingsjaren komen		3.826.154	4.372.487
Totaal vlottende passiva		6.679.080	6.825.922
Totaal passiva		14.366.729	13.722.422

Bedragen in euro's

EXPLOITATIEREKENING OVER HET JAAR 2021

PROGRAMMA AQUON TOTAAL				
Kostensoort groepen	Kostensoorten	Programma begroting 2021	Realisatie 2021	Vershil Realisatie en Begroting
LASTEN				
2.1	Salaris huidig personeel en bestuurders	9.830.000	8.423.930	1.406.070
2.2	Sociale premies	2.790.000	2.411.429	378.571
2.4	Overige personeelslasten	870.000	851.003	18.997
2.5	Personeel van derden	500.000	3.866.974	-3.366.974
	Personeelslasten	13.990.000	15.553.336	-1.563.336
3.11	Uitbestedingen analyses	4.040.000	6.387.684	-2.347.684
	Uitbesteding	4.040.000	6.387.684	-2.347.684
3.1	Duurzame gebruiksgoederen	350.000	391.492	-41.492
3.2	Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	2.268.000	3.214.101	-946.101
3.3	Energie	265.000	334.349	-69.349
	Materiële lasten	2.883.000	3.939.942	-1.056.942
1.1	Externe rentelasten	230.000	219.050	10.950
1.3	Afschrijvingen activa	1.550.000	1.393.587	156.413
	Kapitaalslasten	1.780.000	1.612.637	167.363
3.4	Huren en rechten	66.000	56.245	9.755
3.5	Leasebetalingen operational lease	720.000	922.309	-202.309
3.7	Verzekeringen	47.000	56.384	-9.384
3.8	Belastingen	40.000	20.248	19.752
3.9	Onderhoud door derden	962.000	744.004	217.996
3.10	Overige diensten door derden	1.100.000	1.192.413	-92.413
	Overige indirecte lasten	2.935.000	2.991.603	-56.603
5.2	Onvoorzien	500.000	76.076	423.924
	Onvoorzien	500.000	76.076	423.924
	TOTAAL LASTEN	26.128.000	30.561.278	-4.433.278

BATEN				
3.6	Diensten voor derden	300.000	590.972	-290.972
	Bijdrage deelnemers	26.314.000	30.936.577	-4.622.577
	TOTAAL BATEN	26.614.000	31.527.549	-4.913.549
	Gerealiseerd resultaat voor bestemming, volgend uit voorgaande onderdelen	486.000	966.270	-480.270
	Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-3.000	-8.954	5.954
	TOTAAL SALDO BATEN EN LASTEN	483.000	957.316	-474.316
	Mutatie bestemmingsreserve	-483.000	-957.316	474.316
	GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0

Bedragen in euro's

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Op de jaarrekening is naast het gestelde in het waterschapbesluit, de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen (BBVW) van toepassing. Met betrekking tot de verslaggeving worden de verslaggevingsvoorschriften vanuit het waterschapbesluit gehanteerd.

ALGEMENE GRONDSLAG

Waardering van passiva en activa, alsmede de bepaling van het resultaat, vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. De waarderingsgrondbelangen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

ACTIVA

Immateriële en materiële vaste activa

De waardering van de vaste activa vindt plaats tegen de historische kostprijs onder aftrek van ontvangen bijdragen en afschrijvingen. De historische kostprijs bestaat uit de werkelijke/historische uitgaven. Afschrijving vindt plaats conform de financiële verordening welke bestuurlijk is vastgesteld. Activering vindt plaats op het moment van ingebruikname. De afschrijving vindt plaats vanaf het jaar na het moment van ingebruikname.

De volgende afschrijvingstermijnen worden in overeenstemming met de verordening gehanteerd:

• Immateriële vaste activa	5-7 jaar
• Vervoermiddelen	5 jaar
• Bedrijfsgebouwen	40 jaar
• Verbouwingen en gebouw-gebonden installaties	15 jaar
• Inrichting en (kantoor)meubilair	10 jaar
• Overige materiële activa	5 jaar

Op basis van de verwachte gebruiksduur wordt:

- Laboratoriumsoftware (LIMS- en OMS systeem) in 7 jaar afgeschreven
- Mobiele telefoons, laptops en tablets in 3 jaar afgeschreven.

Duurzame waardevermindering van vaste activa:

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardedaling in aanmerking genomen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van financiële vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig wordt een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht.

Voorraden

De grond- en hulpstoffen zijn uitsluitend voor eigen gebruik (magazijnvoorraden) en worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Indien nodig wordt een voorziening voor incurante voorraden gevormd om de eventuele waardedaling of incurantheid op te vangen.

Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar en overlopende activa

De uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

UITZETTINGEN IN 'S RIJKS SCHATKIST

Drempelbedrag

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er is echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor AQUON is dat voor de eerste twee kwartalen van 2021 250.000 euro. Met ingang van het derde kwartaal 2021 is de limiet verhoogd naar 1 miljoen euro.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijks kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2021 hebben er zich geen overschrijdingen van het drempelbedrag plaatsgevonden.

LIQUIDE MIDDELEN

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

PASSIVA

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de organisatie. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde, het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een looptijd van één jaar of langer.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

BATEN EN LASTEN

De baten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Een bate wordt genomen zodra deze is gerealiseerd, terwijl een last wordt verwerkt zodra deze bekend is. AQUON kent twee programma's binnen haar begroting. De exploitatierekening is voor beide programma's Laboratorium en Eigenaarsdeel opgenomen in het Programma AQUON TOTAAL (blz. 31).

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

I) IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De immateriële activa worden alle gecategoriseerd onder 'overige immateriële vaste activa'.

Alle hier verantwoorde activa zijn software en licenties. Onderstaand wordt het verloop van de immateriële vaste activa weergegeven.

Verloopoverzicht IVA	Boekwaarde 31-12-2020	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2021
Overige immateriële vaste activa	926.670	454.136	0	-434.785	0	0	946.020
Totaal	926.670	454.136	0	-434.785	0	0	946.020

Bedragen in euro's

De investeringen in de immateriële activa betreffen het project voor het ontwikkelen van het Order Management Systeem (OMS) ter vervanging van de Planning Import Module (PIM Manager). Dit systeem is in het derde kwartaal 2021 door de waterschappen en AQUON in gebruik genomen.

II) MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de materiële vaste activa was als volgt:

Verloopoverzicht MVA	Gronden en terreinen	Bedrijfs- gebouwen	Machines, apparaten en vaste activa	Overige materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
Boekwaarde begin begrotingsjaar	1.244.453	3.331.622	1.823.217	546.789	6.946.081
Investerings	0	0	1.329.845	180.037	1.509.882
Mutatie activa in uitvoering	0	-33.774	-66.858	464.994	364.362
Afschrijvingen	0	-322.340	-467.187	-169.275	-958.802
Afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen	0	0	0		0
Boekwaarde einde begrotingsjaar	1.244.453	2.975.508	2.619.018	1.022.545	7.861.524

Bedragen in euro's

Het in maart 2020 genomen besluit tot centralisatie heeft geen effect op waarde en afschrijvingstermijnen van de panden. Eventuele boekverliezen bij de verkoop zijn voorzien in de frictiekosten en zullen in het eigenarendeel verantwoord worden. De investeringen worden onderstaand toegelicht.

Afschrijvingskosten

In onderstaande tabel wordt de aansluiting weergegeven van de afschrijvingskosten met de exploitatierekening

Afschrijvingskosten	Immaterieel Vast Actief	Materieel Vast Actief	Totaal
Afschrijvingskosten	434.785	958.802	1.393.587

Bedragen in euro's

Investerings

In 2021 is er 1.262.987 euro geïnvesteerd in de aanschaf van laboratoriumapparatuur. Daarnaast is er 180.037 euro geïnvesteerd in de aanschaf en uitbreiding van apparatuur voor kantoorautomatisering en mobiele telefoons.

De mutaties activa in uitvoering betreffen de in 2020 aangeschafte apparatuur om PFAS-analyses te kunnen uitvoeren welke in 2021 in gebruik zijn genomen. De mutatie activa in uitvoering van bedrijfsgebouwen betreft de aanbesteding uit 2020 voor de tijdelijke uitbreiding van de vergaderruimtes in Leiden. Aangezien de tijdelijke vergaderruimtes bij de verhuizing naar Houten verkocht zullen worden, is besloten om deze niet op te nemen in de materiële vaste activa maar op te nemen in de exploitatie bij de post onvoorzien.

In de kadernota 2021 is een investeringskrediet voor (vervangings-)investerings opgenomen van 3 miljoen euro per 2 jaar. Daarnaast is voor doorontwikkeling ICT en facilitair een bedrag van 700.000 euro voor 2021 opgenomen. Als gevolg van lange doorlooptijd van aanbestedingen en investeringen en de beperkte capaciteit om investeringen te begeleiden zien we reeds enkele jaren een uitstel van de investeringen. Naar verwachting zal in 2022 hier een inhaalslag gaan plaatsvinden. In 2020 is van het toegezegde krediet een bedrag van 434.000 euro niet benut, in 2021 betreft dit een bedrag van 303.000 euro.

In onderstaande tabel wordt de stand van het investeringskrediet over 2021 weergegeven:

Investerings Laboratorium	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021
Doorontwikkeling ICT en facilitair	700.000	634.173
(Vervangings-) investeringen apparatuur	1.500.000	1.262.987
Totaal	2.200.000	1.897.160

Bedragen in euro's

Investerings Nieuwbouw

Voor de investeringen ten behoeve van de centralisatie is door het algemeen bestuur een krediet beschikbaar gesteld van 4 miljoen euro ten behoeve van de definitieve planuitwerking.

In 2021 is hier 464.994 euro uitgegeven.

Investerings Laboratorium	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021
Nadere planuitwerking, aanbestedingen en realisatie diverse ontwerpfasen	4.000.000	464.994
Totaal	4.000.000	464.994

Bedragen in euro's

III) FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden weergegeven:

Verloopoverzicht FVA	31-12-2020	Vermeer-deringen	Aflossingen	31-12-2021
Overige uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van een jaar of langer	6.450	14.344	0	20.794
Totaal	6.450	14.344	0	20.794

Bedragen in euro's

De overige uitzettingen met een oorspronkelijke looptijd van een jaar of langer betreffen de waarborgsommen voor de huur van de panden (opslagloodsen) in Breda en 's-Hertogenbosch. De vermeerdering betreft de betaalde waarborgsom voor de nieuwe satellietlocatie in Dordrecht. Begin 2022 zal de huurovereenkomst voor het pand in Breda worden beëindigd. De panden in Den Bosch en Dordrecht worden aangehouden als satellietlocatie voor de afdeling Monsternamen & Logistiek.

IV VOORRADEN

De stand van de voorraden kan als volgt worden weergegeven:

Vorraden grond- en hulpstoffen	31-12-2020	31-12-2021
Grond- en hulpstoffen voor eigen gebruik	328.585	367.237
Voorziening incurante grond- en hulpstoffen	-19.066	-44.761
Totaal	309.519	322.476

Bedragen in euro's

De voorraden zijn grond- en hulpstoffen voor uitsluitend eigen gebruik en zijn gewaardeerd tegen de laatste inkoopprijs.

In 2021 is de voorziening voor incurante voorraden beoordeeld en bijgesteld. De voorziening wordt gevormd voor artikelen die niet courant zijn. De waarde van de voorziening op balansdatum bedraagt 44.761 euro. De waarde van de voorraden bedraagt op balansdatum 367.237 euro.

De voorziening ten aanzien van de incurante voorraden wordt in mindering gebracht op de balanswaarde voorraden. De balanswaarde van de voorraden is daarmee 322.476 euro. In verband met een nieuwe Europese aanbesteding per einde van het jaar van disposables en chemicaliën is ervoor gekozen om tijdelijk het voorraadniveau te verhogen.

V) UITZETTINGEN MET EEN LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR

De uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar zijn als volgt te specificeren:

Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2021
Uitzettingen bij openbare lichamen	1.620.981	107.998
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.121.726	479.077
Overige uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar	443.923	98.348
Totaal	5.186.630	685.423

Bedragen in euro's

Aan het einde van het jaar 2021 zijn, waar mogelijk, de facturen aan de deelnemende waterschappen en hoogheemraadschappen (openbare lichamen) betreffende de bijdragen over het eerste kwartaal 2022 uitgereikt. De uitzettingen bij openbare lichamen betreffen de per ultimo jaar reeds ontvangen betalingen van deze voorschotnota's.

AQUON dient haar overvloedige liquide middelen aan te houden bij het Rijk, het zogenaamde 'Schatkistbankieren'. Ten behoeve van het schatkistbankieren heeft AQUON een werkrekening bij een bankinstelling geopend. Op deze werkrekening heeft AQUON in de eerste twee kwartalen van 2021 een daglimiet van 250.000 euro. Door het rijk is deze limiet met ingang van het derde kwartaal verhoogd naar 1 miljoen euro.

De berekening van de benutting van de drempelbedragen van het schatkistbankieren wordt in onderstaande tabel per kwartaal 2021 weergegeven:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren	Q1	Q2	Q3	Q4
Drempelbedrag	250.000	250.000	1.000.000	1.000.000
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	118.381	127.552	91.057	76.327
Ruimte onder drempelbedrag	131.619	122.448	908.943	923.673
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Bedragen in euro's

De overige uitzettingen zijn ontstaan door de uitgevoerde laboratorium werkzaamheden voor derde klanten. Naar aanleiding van een risico-inventarisatie is gebleken dat een voorziening ten aanzien van mogelijke oninbaarheid van de vorderingen per ultimo 2021 niet noodzakelijk is.

VI) LIQUIDE MIDDELEN

Dit bedrag betreft het saldo op de bankrekeningen bij een tweetal bankinstellingen. De banksaldi kunnen als volgt worden weergegeven:

Liquide middelen	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2021
Overige bank- en girotegoeden, bank 1	15.000	15.248
Overige bank- en girotegoeden, bank 2	1.421	3.697
Totaal	16.421	18.945

Bedragen in euro's

De bankrekeningen van AQUON worden afhankelijk van het banksaldo verantwoord onder de post liquide middelen of onder de kortlopende schulden. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van AQUON en zijn dagelijks opeisbaar.

Bij een bankinstelling is een kredietfaciliteit op de rekening courant afgesloten tot een maximaal bedrag van 7,0 miljoen euro. Voor het verkregen krediet is geen zekerheid gesteld. In 2021 is eenmaal gebruik gemaakt van dit krediet door te late overboekingen vanuit het tegoed bij de schatkist.

VII) OVERLOPENDE ACTIVA

De overlopende activa betreffen nog te factureren leveringen aan derden, vooruitbetaalde kosten, vooruit ontvangen facturen en voorschotten betaald aan personeel. Het saldo betreft met name kosten welke in een volgend boekjaar worden verantwoord.

Overige nog te ontvangen bedragen alsmede de vooruit betaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	31-12-2020	31-12-2021
Nog te factureren bedragen	37.450	4.231.485
Vooruit betaalde bedragen	270.327	279.812
Voorschotten betaald aan personeel	215	250
Overige nog te ontvangen bedragen alsmede de vooruit betaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	22.658	0
Totaal	330.650	4.511.547

Bedragen in euro's

De post Nog te factureren bedragen betreft zowel het in rekening te brengen bedrag voor de in 2021 uitgevoerde COVID-bemonsteringen als de met de waterschappen te verrekenen eindafrekening 2021. De COVID-bemonsteringen zijn per ultimo 2021 nog niet in rekening gebracht aan de deelnemers in afwachting van duidelijkheid over de wijze van verrekening.

VIII) EIGEN VERMOGEN

Conform de statuten van de GR AQUON heeft AQUON op balansdatum geen eigen vermogen, anders dan een bestemmingsreserve. In 2021 is het resultaat van het Eigenaarsprogramma volgens afspraak gedoteerd aan de Bestemmingsreserve.

Verloopstaat reserves	31-12-2020	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2021
Bestemmingsreserve	0	957.316	0	957.316

IX) VOORZIENINGEN

Deze voorziening is gevormd voor de arbeidsgerelateerde verplichtingen die AQUON heeft ten opzichte van zijn medewerkers. Ten aanzien van jubileumuitkeringen heeft een bijstelling plaatsgevonden van 199.000 euro. Per 31 december 2021 bedraagt het saldo van deze voorziening 199.000 euro.

Verloopstaat voorzieningen	31-12-2020	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2021
Voorzieningen voor arbeidsgerelateerde verplichtingen	0	199.000	0	199.000

X) VASTE SCHULDEN

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar over het jaar 2021:

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	31-12-2020	Vermeerderingen	Aflossingen	31-12-2021
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen:				
Bank instelling 1	3.174.500	0	-151.167	3.023.333
Bank instelling 2	3.722.000	0	-214.000	3.508.000
Totaal	6.896.500	0	-365.167	6.531.333

Bedragen in euro's

De totale rentelast voor het jaar 2021 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedroeg 218.728 euro. In het jaar 2022 wordt 365.167 euro afgelost (verplichting korter dan 1 jaar). Voor deze vaste schulden staan de deelnemers van de GR AQUON garant.

XI KORTLOPENDE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR

De vaste schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn als volgt te specificeren:

Kortlopende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31-12-2020	31-12-2021
Schulden aan leveranciers	1.667.004	1.916.606
Schulden in verband met te betalen belastingen, sociale en pensioenpremies	786.431	936.320
Totaal	2.453.435	2.852.926

Bedragen in euro's

De schulden aan leveranciers betreffen met name drie leveranciers aan wie AQUON (analyse) werkzaamheden uitbesteed.

XII OVERLOPENDE PASSIVA

De overlopende passiva zijn als volgt te specificeren:

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten behoeve van volgende begrotingsjaren komen	31-12-2020	31-12-2021
Vooruit gefactureerde bedragen	3.097.690	3.017.000
Nog te ontvangen facturen	764.068	202.749
Arbeidsgerelateerde verplichtingen	510.729	606.403
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten behoeve van volgende begrotingsjaren komen	0	0
Totaal	4.372.487	3.826.152

Bedragen in euro's

In december 2021 heeft AQUON de voorschotten inzake het eerste kwartaal 2022 aan de deelnemende waterschappen in rekening gebracht. De per 31 december 2021 ontvangen bijdrage ten bedrage van 3.017.000 euro is geheel verantwoord onder de post vooruit gefactureerde bedragen. De overige deelnemers hebben om uiteenlopende redenen de betreffende factuur nog niet kunnen voldoen.

De stijging van de arbeidsgerelateerde verplichtingen is te verklaren uit een toename van het gekochte IKB-verlof, en het opnemen van een reservering voor te sparen vitaliteitsuren uit het persoonlijk basisbudget (PBB).

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

HUURVERPLICHTINGEN

AQUON heeft de volgende niet uit de balans blijken huurverplichtingen:

Locatie	Resterende looptijd	Tot	Verplichting komend jaar	Totale verplichting
Breda bedrijfshal	2 mnd	28-02-2022	3.084	3.084
Dordrecht Bedrijfshal + kantoor	57 mnd	30-09-2026	53.392	253.650
's-Hertogenbosch Bedrijfshal + kantoor	14 mnd	28-02-2023	28.800	33.600
Totaal			85.276	290.334

Bedragen in euro's

In 2021 is besloten om de huurovereenkomst in Breda te beëindigen en een nieuwe ruimere locatie te betrekken in Dordrecht. Deze locatie ligt meer centraal in het gebied dat vanuit de satelliet bereikt moet worden. De overeenkomst in Breda eindigt per 1 maart 2022.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

AQUON heeft de volgende niet uit de balans blijvende overige verplichtingen:

Product/Leverancier	Resterende looptijd	Tot	Verplichting komend jaar	Totale verplichting
Printer/copiers	32 mnd	31-08-2024	21.000	56.000
Automatisering:				
Actacom werkplek as a service (incl internet)	18 mnd	30-06-2023	443.220	664.830
Ecosys	48 mnd	31-12-2025	65.340	261.360
Topdesk	36 mnd	31-12-2024	36.000	108.000
Catering:				
Maas	27 mnd	15-03-2024	5.700	12.825
WSRL	1 jaar	01-01-2023	42.300	42.300
Personeelsdiensten:				
Personeelsdiensten WSRL	1 jaar	01-01-2023	82.200	82.200
Healthcare	2 jaar	01-01-2023	23.200	46.400
Lease auto's:				
Dutchlease	26 mnd	31-5-2023*	570.392	2.551.000
Dutchlease		01-08-2028	250.987	1.338.000
Verizon	25 mnd	31-01-2024	9.300	19.375
Facilitaire dienstverlening				
Beveiliging/bewaking Securitas	12 mnd	01-01-2023	40.000	40.000
Schoonmaakdiensten ICS	12 mnd	01-01-2023	87.200	87.200
Telefonie:				
Diensten t.b.v. smartphones	8 mnd	01-09-2022	14.100	14.100
Totaal			1.690.938	5.323.590

Bedragen in euro's

Voor het leasen van de bedrijfsauto's wordt binnen de raamovereenkomst met Dutchlease per auto een separaat contract afgesloten. Op dit moment zal het laatste contract expireren per augustus 2028.

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING OVER HET BEGROTINGSJAAR

ALGEMEEN

De indeling van de exploitatierekening wijkt (gedeeltelijk) af van de indeling zoals die is opgenomen in bijlage 2 van de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen. Bij de exploitatierekening is de indeling van de begroting gevolgd om de vergelijking tussen de begroting en de jaarrealisatie te vereenvoudigen.

De exploitatierekening van het programma Laboratorium en het programma Eigenaarsdeel wordt separaat weergegeven en toegelicht.

Het jaar 2021 sluit af met een exploitatiesaldo van nihil voor beide programma's. In de verordeningen van AQUON is geregeld dat de jaarbijdrage van de opdrachtgevers meebeweegt met de gerealiseerde productieomvang. De marginale kosten van de meerproductie worden daartoe als eindafrekening 2021 doorberekend aan de waterschappen.

PROGRAMMA LABORATORIUM

Kostensoort groepen	Kostensoorten	Programma begroting 2021	Realisatie 2021	Vershil Realisatie en Begroting
LASTEN				
2.1	Salaris huidig personeel en bestuurders	9.630.000	8.375.366	1.254.634
2.2	Sociale premies	2.750.000	2.397.941	352.059
2.4	Overige personeelslasten	770.000	849.677	-79.677
2.5	Personeel van derden	400.000	3.866.204	-3.466.204
	Personeelslasten	13.550.000	15.489.188	-1.939.188
3.11	Uitbestedingen analyses	4.040.000	6.387.684	-2.347.684
	Uitbesteding	4.040.000	6.387.684	-2.347.684
3.1	Duurzame gebruiksgoederen	350.000	391.492	-41.492
3.2	Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	2.268.000	3.214.101	-946.101
3.3	Energie	265.000	334.349	-69.349
	Materiële lasten	2.883.000	3.939.942	-1.056.942
1.1	Externe rentelasten	230.000	219.050	10.950
1.3	Afschrijvingen activa	1.550.000	1.393.587	156.413
	Kapitaalslasten	1.780.000	1.612.637	167.363
3.4	Huren en rechten	66.000	56.245	9.755
3.5	Leasebetalingen operational lease	720.000	922.309	-202.309
3.7	Verzekeringen	47.000	56.384	-9.384
3.8	Belastingen	40.000	20.248	19.752
3.9	Onderhoud door derden	962.000	744.004	217.996
3.10	Overige diensten door derden	1.100.000	1.192.413	-92.413
	Overige indirecte lasten	2.935.000	2.991.603	-56.603
5.2	Onvoorzien	400.000	76.076	323.924
	Onvoorzien	400.000	76.076	323.924
	TOTAAL LASTEN	25.588.000	30.497.130	-4.909.130

BATEN				
3.6	Diensten voor derden	300.000	590.972	-290.972
	Bijdrage deelnemers	25.291.000	29.915.113	-4.624.113
	TOTAAL BATEN	25.591.000	30.506.085	-4.915.085
	Gerealiseerd resultaat voor bestemming, volgens uit voorgaande onderdelen	3.000	8.954	-5.954
	Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-3.000	-8.954	5.954
	TOTAAL SALDO BATEN EN LASTEN	0	0	0
	Mutatie bestemmingsreserve	0	0	0
	GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0

Bedragen in euro's

LASTEN

Algemeen

De kosten die betrekking hebben op de werkzaamheden voor de COVID-bemonsteringen zijn niet begroot omdat er ten tijde van het vaststellen van de Programmabegroting 2021 (juli 2020) nog niet bekend was dat AQUON bemonsteringen op de afvalwaterzuiveringen zou gaan uitvoeren voor de waterschappen en het RIVM. De kosten die samenhangen met deze bemonsteringen betreffen, naast een relatief aandeel in de algemene kosten, voornamelijk leasekosten, inhuur personeel en gebruikskosten.

Personeelslasten

Het aantal personeelsleden is in 2021 gestegen van 155 naar 167 medewerkers. Hiervan is 1 medewerker in dienst als projectleider centralisatie nieuwbouw. Doordat niet alle functies zijn ingevuld blijven de salariskosten achter ten opzichte van de begroting. Daarentegen zijn de kosten voor het inhuren van personeel van derden hoger dan begroot. De medewerkers voor de COVID-bemonsteringen worden via uitzendbureaus ingehuurd, deze worden verantwoord in de post Personeel van derden. Deze werkzaamheden waren niet begroot.

Kostensoort groepen	Kostensoorten	Programma begroting 2021	Realisatie 2021	Verschil Realisatie en Begroting
LASTEN				
2.1	Salaris huidig personeel en bestuurders	9.630.000	8.375.366	1.254.634
2.2	Sociale premies	2.750.000	2.397.941	352.059
2.4	Overige personeelslasten	770.000	849.677	-79.677
2.5	Personeel van derden	400.000	3.866.204	-3.466.204
	Personeelslasten	13.550.000	15.489.188	-1.939.188

Bedragen in euro's

Onder de overige personeelslasten worden de lasten verantwoord betreffende woon-werkverkeer, dienstreizen, studiekosten, werving personeel, gratificaties en Arbo-gerelateerde kosten. De toename van overige personeelslasten is gelegen in de stijging van het verlofsaldo per ultimo 2021 en het opnemen van een reservering inzake het Persoonlijk Basis Budget (PBB).

De overschrijding van de uitgaven op het gebied van personeel derden wordt veroorzaakt door een hogere inzet van detacherings- en uitzendkrachten. Hierbij is onderscheid te maken in inhuur ten behoeve van directe productie (circa 2.850.000 euro) en overige ondersteuning (circa 1.000.000).

Dit laatste betreft medewerkers die tijdelijk worden ingehuurd vanwege hun specifieke expertise zoals bijvoorbeeld tijdelijke projectmanagers voor het begeleiden van Europese aanbestedingen. De doorontwikkeling van AQUON vraagt namelijk kennis en kunde die niet altijd aanwezig is bij haar personeel.

Uitbesteding

Onder deze kostencategorie worden de kosten voor de uitbesteding van werkzaamheden aan derden opgenomen. Dit betreft uitbestede werkzaamheden voor de afdelingen Chemie, Hydrobiologie en Monsternamen en Logistiek. De uitbestedingen in 2021 zijn ten opzichte van de begroting toegenomen door de groeiende vraag naar analyses van nieuwe stoffen zoals PFAS of activiteiten zoals Passive Sampling. Daarnaast zijn er analyses op het gebied van onder andere waterbodems die niet door AQUON zelf worden uitgevoerd (met name voorbereidende werkzaamheden).

MATERIËLE LASTEN

Duurzame gebruiksgoederen

Deze kostencategorie betreft de aangeschafte duurzame gebruiksgoederen welke de activeringsgrens van 15.000 euro niet overschrijden.

Overige gebruiksgoederen en verbruiksgoederen

Deze kostencategorie omvat het verbruik van materialen, chemicaliën en gasflessen door het laboratorium. In samenhang met de toegenomen eigen productie is ook het verbruik van materialen en chemicaliën (fors) gestegen. Daarnaast directe materialen zijn bijvoorbeeld ook de automatiseringskosten opgenomen in deze post. Ook deze kosten zijn toegenomen door de toename van het aantal medewerkers. Dit leidt tot een toename van het aantal werkplekken en thuiswerkplekken en daarmee stijging van aantal licenties en daarmee hogere (onderhoud)kosten.

Energie

Deze kostencategorie bevat de gas- en energiekosten van de verschillende locaties. In 2021 is het verbruik toegenomen en zijn de energieprijzen gestegen.

Kapitaalslasten

Externe rentelasten

Onder deze post is de rente van bij een tweetal bankinstellingen afgesloten leningen opgenomen.

Afschrijvingen

Deze kostencategorie betreffen de afschrijvingen van immateriële en materiële vaste activa.

OVERIGE INDIRECTE LASTEN

Huur en rechten

Onder deze post worden de huur- en servicekosten voor de verschillende locaties verantwoord. Vanaf november 2021 wordt er een nieuwe locatie in Dordrecht gehuurd. De huur in Breda loopt per 1 maart 2022 af.

Leasebetalingen operationele lease

Deze post betreft de kosten voor de lease van de bedrijfsauto's. De toename van de kosten is geheel te verklaren door de extra benodigde auto's voor de COVID-bemonsteringen.

Verzekeringen

Het betreft hier voornamelijk de premies van de polissen voor de aansprakelijkheidsverzekeringen en brand- en opstalverzekeringen voor de panden. In 2021 zijn de kosten voor de opstalverzekering verhoogd.

Belastingen

De belastingen hebben betrekking op gemeentelijke belastingen (WOZ, verontreinigingsheffing, etc.).

Onderhoud door derden

Onder deze post wordt het gebouwbeheer en –onderhoud opgenomen. Daarnaast worden lasten voor onderhoud en reparaties van apparatuur en laboratorium instrumenten hier opgenomen. Door de aanschaf van nieuwe apparatuur en het afstoten van (ver)oudere apparatuur zijn de onderhoudskosten voor apparatuur lager dan begroot. Ook aan het onderhoud van de gebouwen is minder uitgegeven dan was begroot.

Overige diensten door derden

Het betreft onder andere de diensten voor de uitbesteding van transport tussen de AQUON-locaties en kosten voor accreditatie, advisering, accountants, salarisadministratie en afvoer van laboratoriumafval.

Onvoorzien

In Leiden is in 2021 tijdelijke vergaderruimte geplaatst in de vorm van verplaatsbare units. Door het werken volgens de richtlijnen van het RIVM was het noodzakelijk om vergaderruimte om te vormen tot werkplekken. Om toch voldoende overleg ruimtes op de locatie te hebben is er besloten om extra ruimtes te plaatsen in de vorm van verplaatsbare units. De kosten voor deze tijdelijke uitbreiding is in de post Onvoorzien opgenomen. Er zijn verder geen uitgaven gedaan op deze post.

Kostensoort groepen	Kostensoorten	Programma begroting 2021	Realisatie 2021	Verschil Realisatie en Begroting
LASTEN				
5.2	Onvoorzien	400.000	76.076	323.924
	Onvoorzien	400.000	76.076	323.924

Bedragen in euro's

BATEN

Diensten voor derden

De opbrengst is in verband met werken voor derden. Deze derden betreffen veelal private bedrijven niet zijnde de deelnemende waterschappen.

Bijdrage deelnemers

Onder deze post zijn de bedragen van de bijdragen verantwoord van de deelnemende waterschappen en hoogheemraadschappen. Deze bedragen worden door middel van een voorschot berekend en achteraf vindt verrekening van de totale kosten plaats.

Over het jaar 2021 worden de kosten van de COVID-bemonsteringen separaat als voorschot aan de deelnemers gefactureerd. Op het moment van opstellen van de jaarstukken is AQUON nog in afwachting van een uitspraak van het ministerie van Financiën omtrent het al dan niet toepassen van BTW op deze facturen. Vooralsnog is de werkwijze conform 2020 (exclusief BTW) toegepast. Mocht blijken dat deze facturatie alsnog inclusief BTW zou moeten, dan heeft dit geen resultaat effect, maar het volgende effect op de posten in de balans:

- 563.462 euro BTW zal extra in rekening gebracht worden bij de waterschappen (vordering), dit bedrag zal worden afgedragen aan de belastingdienst (schuld)
- 238.123 euro BTW vooraf trek zal alsnog bij de belastingdienst teruggevraagd worden (vordering), hetgeen kostenverlagend zal werken voor de waterschappen (schuld aan waterschappen).

WET NORMERING TOPINKOMENS

De wet normering topinkomens (WNT) presenteert een overzicht van de inkomens van de topfunctionarissen van AQUON. Het inkomen van een topfunctionaris in de (semi-) publieke sector mag volgens de WNT maximaal 130 procent van een ministersalaris zijn. (Semi-) publieke instellingen zijn verplicht om jaarlijks de bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoeding van hun functionarissen te publiceren in de financiële jaarverslagen.

Het algemene en dagelijkse bestuur van AQUON is te kwalificeren als toezichthoudende topfunctionarissen en is onbezoldigd. AQUON heeft in 2021 geen topfunctionarissen in dienst met een hoger salaris dan toegestaan op basis van de WNT. De dagelijkse leiding wordt uitgeoefend door de directeur.

In het kader van de WNT is het volgende overzicht voor 2021 opgesteld:

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
De heer P.H.W.M. Daverveldt	Voorzitter AB/DB
De heer C.G. Jansen op de Haar	Voorzitter AB/DB
De heer W. von Faber	Lid AB/DB
De heer H.P. Verroen	Lid AB/DB
De heer J. van Driel*	Lid AB/DB
De heer G. den Hartog	Lid AB
De heer V.E.C. Lokin	Lid AB
De heer P. Ouwendijk	Lid AB
De heer J. Verdoold	Lid AB
De heer P.C.M. Ketelaars	Lid AB
Mevrouw D. Gerts*	Lid AB

*de heer J. van Driel heeft het bestuur in 2021 verlaten en is vervangen door mevrouw D. Gerts.

Leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking

	J.K. BOUMA
Functie (functienaam)	Directeur
In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	15-sep.-14
In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	129.744
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	21.454
Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	151.199
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	209.000
Vergelijkende cijfers 2020	
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	117.248
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	20.122
Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	137.370
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	201.000

Bedragen in euro's

Het bezoldigingsmaximum voor de directie bedraagt 209.000 euro. Dit maximum wordt niet overschreden door de directie. Het bijbehorende bezoldigingsmaximum voor de voorzitter van het bestuur bedraagt 30.150 euro en voor de overige leden van bestuur 20.100 euro. Deze maxima worden niet overschreden.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij een andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018).

Overige rapportageverlichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

PROGRAMMA EIGENAARSDEEL

Kostensoort groepen	Kostensoorten	Programma begroting 2021	Realisatie 2021	Vershil Realisatie en Begroting
LASTEN				
2.1	Salaris huidig personeel	200.000	48.564	151.436
2.2	Sociale premies	40.000	13.488	26.512
2.4	Overige personeelslasten	100.000	1.326	98.674
2.5	Personeel van derden	100.000	770	99.230
	Personeelslasten	440.000	64.148	375.852
5.2	Onvoorzien	100.000	0	100.000
	Onvoorzien	100.000	0	100.000
	TOTAAL LASTEN	540.000	64.148	475.852
	TOTAAL LASTEN	630.000	479.854	150.146
BATEN				
	Bijdrage deelnemers	1.023.000	1.021.464	1.536
	TOTAAL BATEN	1.023.000	1.021.464	1.536
	Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0
	TOTAAL SALDO BATEN EN LASTEN	483.000	957.316	-474.316
	Mutatie bestemmingsreserve	-483.000	-957.316	474.316
	GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0

Bedragen in euro's

LASTEN

Personeelslasten

Uitgaven op het gebied van personeel en behoefte van de centralisatie worden onder personeelslasten verantwoord bij het programma Eigenaarsdeel.

Salaris huidig personeel betreft de salariskosten voor de projectleider nieuwbouw AQUON die in juni 2020 in dienst is getreden.

BATEN

Bijdrage deelnemers

Onder deze post zijn de bedragen van de bijdragen verantwoord van de deelnemende waterschappen en hoogheemraadschappen. Deze bedragen worden door middel van een voorschot in rekening gebracht.

Mutatie bestemmingsreserve

Door het algemeen bestuur is besloten dat er In 2021 een bestemmingsreserve gevormd zal worden ten behoeve van de frictiekosten die het gevolg zijn van de centralisatie van AQUON.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

OVERIGE GEGEVENS

BESLUIT TOT RESULTAATBESTEMMING 2021 EN VASTSTELLING VAN DE JAARREKENING

VOORSTEL TOT RESULTAATBESTEMMING

In de statuten van de GR AQUON is een artikel opgenomen omtrent de kostentoerekening.

Artikel 34 Kostentoerekening:

- 1 Het algemeen bestuur stelt, als onderdeel van de begroting, jaarlijks de uitgangspunten voor de toerekening van de kosten aan de producten vast.
- 2 De bijdrage, bedoeld in het eerste lid, is opgebouwd uit:
 - a. laboratorium gerelateerde kosten;
 - b. eigenaarskosten
3. De laboratorium gerelateerde kosten bestaan voor:
 - a. 75 procent uit vaste kosten. Deze kosten worden, in de verhouding van het individueel voortschrijdend gerealiseerde driejaarsgemiddelde productieaantal ten opzichte van de totale productie in het desbetreffende tijdsvak, verrekend. De gerealiseerde productieaantallen worden overgenomen uit de meest actuele vastgestelde jaarstukken; en
 - b. 25 procent uit variabele kosten. Deze kosten worden, in de verhouding van de individuele werkelijke jaarproductie ten opzichte van de werkelijke totale productie in het desbetreffende jaar, verrekend.
 - c. De som van de kostentoerekening zoals vermeld in de leden 3a en 3b van dit artikel vormt de definitieve bijdrage van een deelnemer voor laboratorium gerelateerde kosten.
4. De bijdrage, bedoeld in het derde lid, is terug te leiden naar een prijsstelling voor producten en diensten.
5. De eigenaarskosten hebben betrekking op de kosten die gemaakt worden om AQUON een duurzame gezonde basis te geven en te doen behouden. Deze kosten worden op een gelijke wijze verrekend als vermeld in lid 3.a. van dit artikel.
6. Het algemeen bestuur bepaalt de hoogte van de eigenaarskosten.
7. Het algemeen bestuur brengt voorafgaand aan ieder kwartaal een voorschot in rekening bij de deelnemers.
8. Het voorschot, bedoeld in het voorgaande lid, is gebaseerd op de programmabegroting van het betreffende jaar.
9. De afrekening van de bijdrage vindt jaarlijks plaats bij de vaststelling van de jaarrekening.

De jaarrekening 2021 wordt na een algehele afrekening met de opdrachtgevers afgesloten met een bedrijfsresultaat van nihil. De totale kosten uit de programmabegroting worden verrekend met de hoogheemraadschappen en waterschappen volgens het besluit van het Algemeen Bestuur d.d. 10 november 2016.

Besluit tot vaststelling van jaarrekening

Op grond van de Wet op Gemeenschappelijke Regelingen wordt de jaarrekening van de GR AQUON vóór 15 april 2022 aangeboden aan het Algemeen Bestuur.

Op grond van artikel 104 van de Waterschapswet wordt de GR AQUON Jaarrekening 2021 in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van AQUON op 4 april 2022 goedgekeurd.

Vastgesteld wordt dat het bedrijfsresultaat van AQUON GR na algemene afrekening met de opdrachtgevers nihil is.

De jaarrekening over het begrotingsjaar 2021 wordt vastgesteld.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

JAARSTUKKEN 2021

MAART 2022
